

LETO XXX
JANUAR /
FEBRUAR
1981

m

s

S TO ŠTEVILKO pričenjamo že trideseti letnik našega mesečnika. Kar dolgo življenje za glasilo izseljenske skupine in ponosni smo lahko, v kolikor smo k temu tudi mi doprinesli. Podprimo MISLI tudi v bodoče, saj se danes srečavajo z vse hujšimi problemi kot še pred nekaj leti, če ne celo v letih svojih skromnih začetkov.

Letnik smo tokrat pričeli z dvojno številko, da je zamuda manj občutljiva; sam sem za mesečnik izgubil tri tedne z vodstvom počitniške kolonije za slovenske otroke, tiskarna pa je imela tudi počitnice in za njimi še selitev iz pritličja v peto nadstropje.

Za tehnično opremo, zlasti platnic, nam je zopet ponudil v pomoč svojo umetniško roko arh. Florian C. Mejač (Qld.), za kar mu gre iskrena zahvala.

Vse naročnike prosim, da čim prej poravnate naročnino. Zahvaljujem se vsem, ki ste ali pa boste naročnini dodali tudi dar v tiskovni sklad. Brez teh darov bi morali dvigniti naročnino v vrtoglavu višino, ali pa prenehati z izdajanjem. Ker ne želim prvega in še manj drugega, se zatemam k trkanju na darežljiva in zavedna slovenska sreca. Hvala Bogu, da ne zaman! Pač pa bom moral dvigniti ceno oglasov, saj cela stran oglasov ne pokrije več tega, kar moramo za eno stran plačati tiskarni.

Lansko leto smo med naročnike napisali 53 novih (stejem samo plačilne!), letos smo to vrsto novih bravcev s prvim že tudi pričeli. Pomagajte nam, da bo vrsta rastla tudi letos in oznanjala podaljševanje življenja našega mesečnika. Ostanite mu zvesti! — Urednik in upravnik

SLIKA NA PLATNICAH: Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru v snežni oblegi.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$8.-

JADRO V VETRU (za II. razred), cena \$6.—; **ZLATA LADJA** (za III. r.), cena \$6.—; **VRTILJAK** (za IV. r.), cena \$6.50; **ZEMLJA DOMAČA** (za V. r.), cena \$6.50. — Te čitanke, bogate po vsebini in barvnih ilustracijah, uporabljajo slovenske osnovne šole v Trstu. Res vredna pomoč za priljubitev in izpopolnitve znanja slovenskega jezika tudi naši izseljenski mladini.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprtlo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga je izšla v Argentini, stane vezana \$4.—, nevezana pa \$3.— in je vredna branja.

HOJA ZA KRISTUSOM (nesmrtni spisi Tomaža Kempčana v obliki molitvenika). Cena \$5.— vezani knjigi.

MATI, DOMOVINA, BOG (Pesmi Ludvika Ceglarja) — Cena \$2.-.

POPOPNIKI (Najnovejši roman, ki je izšel v izseljenstvu, napisal Aleksej Goriški). 456 strani. — Cena \$10.-.

V ROGU LEŽIMO POBITI (napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev v letu 1945) — cena dva dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharjih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — I., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

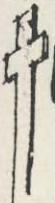
REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.-.

misli

(THOUGHTS) Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji •

Ustanovljen leta 1952 • Izdajajo slovenski frančiškani • Urejuje in upravlja Fr. Basil A. Valentine, O.F.M., 19 A'Beckett Street, Kew, Victoria 3101 — Telefon: (03) 861 7787 • Naslov MISLI: P.O. Box 197, Kew, Vic. 3101 • Letna naročnina \$5.- se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$8.-, letalsko s posebnim dogovorom) • Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. • Stava: Polyprint (Vic.) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, Vic. 3056 - Tisk: Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3065.

VSEBINA • Spoštuj svobodo — da boš služil miru! — stran 1 • Sveča — stran 2 • Pismo novega mariborskega škofa — stran 3 • Poučevanje slovenščine naša stalna skrb — A.L.C. — stran 3 • Nova zavetnika Evrope — stran 5 • Misli — stran 5 • Razpoznavni znak diktatur — K.A. v "Kat. glasu" — stran 6 • Kropilček — Emilijan Cevc (Odlomek iz "Preproste stvari") — stran 7 • O predpust, ti čas presneti! — Iz zakladnice narodnih običajev M. Marolt — stran 8 • Če srce ne premore... — stran 10 • Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 11 • Izpod Triglava — stran 14 • V padec ali vstajenje — Po br — stran 16 • P. Bazilij tipka... — stran 18 • Srednješolski pouk slovenščine v Viktoriji — stran 21 • Vozniki — F. Grivški — Povest-nadaljevanje 17 — stran 22 • Naše nabirke — stran 22 • Ljubljanska škofa voščita — stran 23 • Adelaidski odmevi — p. Janez — stran 24 • Gregorčičev dom počitka — Dr. S.F. — stran 25 • Z vseh vetrov — stran 26 • Kotiček naših mladih — stran 28 • Križem avstralske Slovenije — stran 29

BOŽJE
 misli
 IN
 ČLOVEŠKE
 LETNIK 30 — ŠT. 1/2
 JAN. - FEBR. 1981

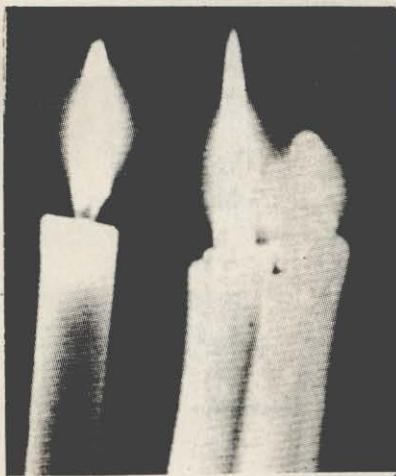

SPOŠTUJ SVOBODO — DA BOŠ SLUŽIL MIRU!

NASLOV je geslo, ki ga je izbral papež Janez Pavel II. letosnjemu prvemu januarju — štirinajstemu svetovnemu dnevu miru. Naslovil ga je na vse, ki delajo za mir: na odgovorne državnike, na vse ljudi dobre volje, posebej pa še na mlade, ki sanjajo o boljšem svetu. Papež pravi, da se je za mir treba neprehomoma boriti in si ga prisvajati. Sleheni dan mora vsakdo izmed nas prenašati ideal miru v vsakdanje življenje.

Mir moramo uresničevati v resnici, graditi pa ga je treba v pravičnosti, a do njega pridemo le v svobodi. Svoboda je "eden izmed štirih stebrov, ki držijo pokonci hišo miru", kot je zapisal že papež Janez Dobri v svoji okrožnici MIR NA ZEMLJI. Brez globokega in splošnega spoštovanja svobode mir ni mogoč. Če se ozremo po svetu, nas slika kljub mnogim prizadevanjem za mir ne more navdati ravno s pogumom. Temu je krivo pomanjkanje svobode in kršitev svobode. Ni mogoče govoriti o resnični svobodi tam, kjer narodi trepečejo za svoj obstoj, kjer medsebojni odnosi ne temeljijo na spoštovanju enakopravnosti, pač pa na pravici močnejšega, na drži gospodovalnih blokov ter na vojaških in političnih imperializmih.

Tudi znotraj življenja posameznega naroda na političnem področju mir nima nobenih možnosti, če ni vsem zagotovljena svobodna udeležba pri skupnih odločitvah in vsem dano svobodno uživanje enakih pravic. Ni mogoče govoriti o pravi svobodi, kjer ima vso moč v rokah en sam družbeni razred, ena sama skupina in kadar je skupna blaginja pomešana s koristmi ene same stranke, ki se lažno istoveti z državo. Prav tako ni prave svobode tam, kjer različne oblike anarhije vodijo do zavračanja sleherne oblasti in do skrajne zlorabe, ki nujno privede do političnega terorizma in slepega nasilja.

Sveča

**Opazuj,
kako vse na njej gori:
„Pripravljena sem!“
Kako stoji, če je treba,
pred Bogom.
Nič ni begotnega na njej,
nič se ne izmika.
Vse je čista pripravljenost.
Nemara porečeš:
„Kaj sveča ve za to?
Saj nima duše!“
Torej ji jo daj ti!
Daj, da postane
izraz tvoje duše.
Dai, da se pred njo prebudi
vsa plemenita pripravljenost:
„Gospod, tukaj sem!“
Ne begaj pred svojo usodo!
Vztrajaj!
Ne sprašuj vedno,
zakaj in čemu.
Najgloblji smisel življenja je,
da se v resnici in ljubezni
za Boga použijemo
kakor sveča
v svetlogo in žar.**

Ko papež razmišlja o nekaterih vidikih svobode, močno podarja prav versko svobodo slehernega človeka: "Prva in najosnovnejša teh vrednot je njegovo razmerje do Boga, ki se odraža v njegovem verskem prepričanju . . . Svoboda vesti in veroizpovedi je prvenstvena in neodtujljiva pravica vsake osebe. Še več: ker sega v najintimnejše področje duha, smemo reči, da drži pokonci globoko zasidran razlog za vse druge svoboščine."

Svoboda pa seveda ni samo pravica, ampak je tudi dolžnost do soljudi. Vsakdo, ki hoče ohraniti svojo svobodo, mora spoštovati tudi svoboščine drugih.

Nekatere oblike svobode današnjega sveta pa gotovo ne zaslужijo tega imena, saj človeka usužnjujejo in so le zloraba človekove svobode. Na prvem mestu navaja papež potrošniško družbo, ki išče bogastvo ob krštvitvi svobode vseh tistih, ki trpijo lakoto in pomanjkanje. Tudi družba, ki je zgrajena zgolj na materialistični osnovi, zanika človeku njegovo svobodo: osebno svobodo podreja gospodarski blaginji, zatira človekovo duhovno ustvarjalnost v imenu zgrešene ideološke harmonije, ljudem krati pravico združevanja in možnost udeležbe pri javnih zadevah.

Prav tako spada med zlorabe svobode današnja permisivna družba, ki svobodo zamenjuje s pravilom, da smemo delati vse kar le hočemo. To je prava karikatura svobode.

Papež nadaljuje s pozivom, naj vzgajamo svobodne narode v svobodnem svetu. Ta del poslanice je ostro zavračanje vsakršnih poskusov, da bi en narod tako ali drugače zavladal nad drugim — v bistvu torej odklanja sleherno gospodarsko, politično ali ideoško nadvlado. Kot protitež temu pa papež postavlja dolžnost pomagati mladim narodom, ki so še v razvoju in gospodarsko na slabih nogah.

Papež končuje poslanico s tole mislio: ". . . Toda nič nam ne bo koristilo, da smo osvobojeni krivice, strahu, sile in trpljenja, če bi v svoji globini ostali sužnji greha. Človek se mora rešiti tega suženjstva in se spremeniti v novo stvar, da postane resnično svoboden . . . Svoboda je merilo človekove in narodove zrelosti. Tako ne morem skleniti te poslanice, ne da bi ponovil nujen poziv, ki sem ga povedal na začetku: kakor za mir tako je tudi za svobodo potrebno nenehno prizadevanje, da vrnemo človeku polno človeškost. Ne oklepajmo se nasilja kot poti do miru. Začnimo raje spoštovati resnično svobodo: mir, ki bo sad tega, bo izpolnil veliko pričakovanje sveta, ker bo sad pravice in bo temeljil na brezprimerinem dostojanstvu človeka."

Maribor, 2. januarja 1981

Dragi sobratje duhovniki,

sestre in verniki v Avstraliji!

Iskreno se Vam zahvaljujem za Vašo molitev, čestitke in dobre želje ob mojem posvečenju za mariborskega škofa, kakor tudi za božična in novoletna voščila. Svoji zahvali pridružujem prošnjo, da me tudi v bodoče vključujete v svojo molitev, kakor tudi potrebe celotne škofije!

Novorojeni Odrešnik naj Vas spremlja z obilnim blagoslovom v novem letu 1981!

Pozdrav in blagoslov!

+ Fr. Kramberger
škof

GRB novega mariborskega škofa: V ospredju Andrejev križ, ker je apostol Andrej zavetnik mariborske škofije. Iz hribčka, ki ponazarja Slovenske gorice (škofov rojstni kraj), raste trta z grozdom, ki je poleg žita simbol mašne daritve.

Poučevanje slovenščine — naša stalna skrb

LETOS imamo za seboj četrto leto srednješolskega poučevanja slovenščine v Viktoriji, tretje v N.S.W. in drugo v S.A. Ena izmed značilnosti tukajnjih Slovencev je, da ne živimo strnjeno. To narekuje zbiranje študentov za poučevanje slovenščine ob sobotah na središčih, ki jih določijo šolske oblasti.

Tako mora večina študentov dalj potovati in poleg tega je vsak prikrajšan tudi za prosto dopoldne. To je čas, ki ga bi lahko porabil za druga udejstvovanja, kot so šport, izleti itn. Ta požrtvovalnost daje še posebno obeležje študentom slovenščine in njihovim staršem, ki kažejo stremljenje za umski razvoj in obenem zavest svojega rodu.

Izseljenci veljajo za iztrgance rodne zemlje, ki pridejo v tujino z voljo za delo in z življenjskimi izkušnjami. Imajo pa še vedno v sebi, hočeš ali nočeš, mnogo onega, kar jih označuje za pripadnike slovenskega naroda, klub razlikovanju v pogledih na novi ali stari svet. Vsakdanji kruh je zaslužiti v jeziku novoizbrane dežele, vendar je to bolj zadeva sporazumevanja. Miselno in čustveno se nadaljuje ono, kar so jim pri vzgojili starši in jim je pogojilo okolje. Rodni jezik je pa notranji govor, ki je potreben kot sredstvo mišljenja.

Slovenska narodna zgodovina v primerjavi z drugimi močnejšimi sosedji ni toliko vojaško slavna, tudi ne državotvorna. Slovenci smo se ohranili, klub izgubam na pokrajinah in raznarodovanju, uklonjeni,

okrnjeni, ne pa zlomljeni. Zato moremo in moramo biti ponosni na odpor prednikov pod tisočletnim tujskim jarmom.

Poleg tega sta prav slovenski jezik in pesem zagotovila narodni obstoj. To ohranjevanje iz roda v rod so vrline, ki se prenašajo od starejših na mlajše. Odgovorni starši imajo dolžnost posredovati svojim otrokom to, kar so sami prejeli od prejšnje generacije. Ni obveznost otrok do staršev tolikšna, kot pa je dolžnost staršev skrbeti za dobro svojih otrok.

Mnogo naseljencev je prignalo iz kmečkih ali malomestnih razmer kruhoborstvo v velemesta visoko industrializiranih zapadnih držav z visokim standardom in naglo materialno rastjo, ki pa ni hkrati tudi duhovna. Izoliranost, zapiranje samega vase je pojav, ki sicer ni bil lasten slovenskim ljudem, je pa danes tako občuten, da vpliva na splošno družbeno in družabno stanje. Tako psihološko stanje zastavlja posamezniku vprašanje in strah pred bodočnostjo. Posledice je najti v pretiranem potrošništvu, zavrnitvi preteklih vrednot ter sprejemanju novih in dvomljivih vidikov. Zapadajo materializmu golega ugodja, uživažljnosti in kulturnega mrtvila. Tako so izrojeni rodnemu okolju, a nesposobni za kulturno delovanje v novem.

So pa še vedno tudi mnogi naseljenci, ki dopolnjujejo svojo izobrazbo z učenjem slovenskega jezika in kulture. Zato je upati, da bodo dobri člani avstral-

Slovenski razred — Maribyrnong High School
(učiteljica Sandi Ceferin)

Slovenska razreda — University High School
(učiteljici Jožica Paddle in Nataša Vincent)

ske skupnosti in vredni potomci svojih prednikov. Vsak kulturni človek ne živi samo za sedanjost, ampak je povezan s preteklostjo, da je pripravljen za prihodnost.

Australsko šolstvo je v pristojnosti posameznih deželnih (state) vlad pod različnimi pogoji. Zato je v teh mejah tudi slovensko poučevanje na različnih stopnjah. Vsak del se po svoje požrtvovalno trudi tako, da uspehi ne morejo izostati.

Prav je, da se napiše nekaj tudi o letosnjem šolskem letu v Viktoriji. Letos so se učitelji še posebno prizadevali za izboljšanje pouka. Lahko se združeno veselijo vsi, pa naj bodo študenti, njihovi starši, učitelji in posamezniki, ki so sodelovali. Ta zavest pa je tudi spodbuda za nadaljnje delo. Vztrajanje na strokovnosti v poučevanju in upravljanju je zagotovitev uspeha. Ni mesta za bezbrižnost, stremuštvvo ali zaletelost posameznikov, ki bi samo ovirali napredek. Maloštevilni Slovenci moramo skrbeti za kvalitetno poučevanje in ne smemo delati kompromisov samo zato, da bi bilo nekaj slovenskega.

Priobčene so fotografije iz treh šol. Res smo lahko veseli prikupnih in prijaznih obrazov. Slikani so bili v avgustu, ko je bolj razsajal prehlad, pa tudi kakšen skupinski izlet na smučanje je preprečil obisk šolske ure. Zato je po razredih nekaj več študentov, kot je sklepalo iz fotografij.

Šolsko leto je bilo zaključeno z izletom na prostem v zadnjem dnevu novembra. Ob lepem vremenu se je ob reki Yarra zbral kar precej rojakov, ki so se po nekajnem srečanju in krepčanju z jedačo in pijačo zadovoljno vrnili domov.

V prihodnjem letu bosta odprta dva nova razreda, in to eden v **Dandenongu** in eden v **Geelongu**.

Brez študentov ni pouka. Zato so se ga. Deželak (Geelong), ga. Lenarčič in g. Sluga (Planica) ter drugi potrudili za zbiranje prvih študentov. V februarju pa je na starših, da vpišejo svoje otroke za pouk slovenščine.

Odpiranje razredov v dveh novih mestih je v prilog Slovencem, ki iz različnih vzrokov niso mogli pošiljati otroke v oddajena središča. Sčasoma bo treba tudi upoštevati, da število vpisanih študentov na starejših središčih počasi pada in je to v skladu z gibanjem in rojstvi v prebivalstvu nekaterih mestnih predelov.

Slovenščina je bila letos uvrščena med maturitetne predmete druge skupine. S tem je bilo sprejeti, kar sem začela leta 1976, nadaljevalo pa Združenje učiteljev in končno V.I.S.E. z Odborom za slovenski jezik. Odprto je samo vprašanje nekaterih neodvisnih ustanov, ki še niso pričele sprejemati druge skupine.

Vsem našim študentom želimo mnogo uspeha v novem šolskem letu.

A. L. C.

Slovenska razreda — Box Hill High School
(učiteljici Dragica Gelt in Lucija Srnec)

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. nam je za letošnje novo leto pripravil posebno presenečenje: s posebnim apostolskim pismom, ki nosi datum 31. decembra 1980, je razglasil svetu, da imenuje SVETA BRATA CIRILA IN METODA ZA ZAVETNIKA EVROPE. Tako sta se pridružila svetemu Benediktu, ki ga je za posebnega zavetnika Evrope leta 1964 razglasil papež Pavel VI. Sedanji papež dobro čuti, da je naš čas zaznamovan s težnjo po edinosti, tesnejših stikov apostolskega sedeža v Rimu s Carigradom.— Vzhodno Cerkvijo. Tako ima ta razglasitev ekumenski poudarek: slovanska apostola Cirila in Metoda je poslal misijonarit med naše prednike bizantinski dvor, potrdil pa je njuno delo in njun

Nova zavetnika Evrope

nauk ter bogoslužje v slovanskem jeziku rimskega papeža kot glava vesoljne Cerkve. Papež Janez Pavel II. pojasnjuje svojo odločitev izbire zavetnikov, češ da je to "tista komponenta, ki ja vezana na dedičino antične Grčije in carigrajskega patriarhata, od koder sta sveta brata šla v misijone med južnoslovanske narode, oziroma med Slovane". Ko se pričenja nova doba odločilnega dialoga med katoliško in pravoslavno Cerkvijo, se je papežu zdela razglasitev zelo primerna, tem bolj, ker izvira krščanska Evropa iz dveh tradicij, ki se med seboj dopolnjujeta: vpliv svetega Benedikta je v zahodni Evropi in ga nikoli ne bomo znali dovolj ceniti, predstavnika carigrajske tradicije pa sta ravno sveta brata Ciril in Metod.

Ob tej razglasitvi pa je viden poudarek tudi na kontinuiteti papežev: Preteklo je enajst stoletij od pisma papeža Janeza VIII. slovanskemu knezu Svetopolku, v katerem je priporočil uporabo slovanskega jezika v bogoslužju. Preteklo je tudi ravno stoletje, kar je papež

Leon XIII. leta 1880 s posebno okrožnico "Grande mundus" poudaril velike zasluge apostolov slovanskih narodov ter uvedel prav zato njuno liturgično slavlje v bogoslužni koledar vesoljne Cerkve.

Sveta brata Ciril in Metod sta si čast naslova zavetnikov Evrope res zaslужila. Zgodovina je pravična, četudi včasih zelo počasna. Takrat je njuno življenjsko delo gigantskega značaja moralo v kali zamreti pod slano nerazumevanja in ljubosumja, krivičnih obtožb in protislavanske mržnje. Pa glej: takratni navidezni popolni neuspeh je danes podlaga poskusov Cerkve za zedinjenje kristjanov. Ciril in Metod sta postavljena za kažipot plemenitim prizadevanjem in Bog daj, da bi tudi njun zgled in njuna priprošnja pripomogla k ugodni rešitvi ekumenskih vprašanj.

Misli

● Resnica je že več ljudi napravila za sovražnike kot pa najbolj nesramna laž.

● Kdor noče videti, mu tudi očala nič ne pomagajo.
(Ljudski izrek)

● Prilizovanje je ponarejen denar, ki ga pa naša ničemurnost zelo rada drži v prometu.

(La Rochefoucauld)

● Zmote imajo tudi svojo vrednost, a seveda le tu in tam. Ne bo namreč vsak, ki misli, da se pelje v Indijo, odkril Amerike, kot se je to dogodilo Krištofu Kolumbu.
(Erich Kästner)

Razpoznavni znak diktatur

K.A.

V Južni Ameriki nismo priče takšnim množičnim rekom beguncev; jih je pa kljub temu veliko iz skoro vseh držav, ker so skoro povsod na vladu vojaki; o njih pa vermo, da vladajo s trdo roko.

Tretji veletok beguncev je v Aziji. Bežijo predvsem iz paradiža, ki ga je domača komunistična partija ob sovjetski pomoči ustvarila v Vietnamu. Še se spominjamamo, kako so se vsi marksistični sopotniki zaganjali v predsednika Južnega Vietnamra generala Thieuja, pisali o ječah, o zaprtih nasprotnikih režima, o diktaturi, ki jo je uvedel. Bil je pač na strani ZDA in povrh še katoličan. Koliko protestnih povork je bilo tedaj uprizorjenih po svetu, koliko resolucij sprejetih zoper Thieuov režim po raznih svetih.

Pa glej čudo! Komaj so se rdeči osvoboditelji utrdili na oblasti, je prišlo do množičnega odgonja ljudstva v prevzgojevalna taborišča; ječe so se napolnile do zadnjih možnosti. In nato je prišlo do strahotnega bega iz Vietnamca: po suhem, z ladnjicami, čolni, na vse mogoče načine. Nikjer niso bili ti begunci zaželeni. Časopisje pa jih je komaj omenjalo. Nikjer več protestnih zborovanj, povork, resolucij. . .

In uboga Kampučija! Brezsrčni marksistični režim je najprej stotisoče lastnih rojakov izselil iz mest in naselij ter jih pognal v džunglo. Nato so rdeči bratje iz Vietnamca vdrlji v Kampučijo in sprožili nov val beguncev. Sedaj se gnetejo ob tajski meji, človeštvo pa se dela gluho in slepo.

Pa smo doživeli še en dokaz, da je mati leninističnega socializma, Sovjetska zveza, prezeta imperialističnega duha. Tik po božiču so sovjetske čete vdrle v Afganistan, da rešijo majavi marksistični režim in tam obstale. Nikjer po svobodnem svetu ni protestnih akcij v takem obsegu, kot so bile svoj čas proti Južnemu Vietnamu. Begunci iz Afganistana pa se množijo iz dneva v dan. . .

ŽALOSTNA PODoba ČLOVEŠTVA

Ko človek prisostvuje tej množični reki beguncev, ki na teh celinah polni taborišča in se preliva iz dežele v deželo, ne more biti drugega kot žalosten. Žalosten, ker je priča splošni brezbrižnosti imovitih slojev in razvitih dežel, žalosten pa se tudi zato, ker se svet glede beguncev spreneveda zlasti takrat, ko prihajajo iz držav z marksističnimi režimi. Dokler se bo tudi begunce delilo s političnimi in ideološkimi merili, toliko časa bodo oni samo nadležna bitja, ki kvarijo "sožitje" med državami in se jih bo hotelo čimprej znebiti. Res, žalostno spričevalo za sedanje človeštvo!

ŠE NIKOLI v zgodovini ni bilo na svetu toliko držav, kot jih imamo danes. Združeni narodi štejejo trenutno nad 150 držav-članic. Toliko je danes neodvisnih držav. Vsaka ima svojo vlado, svoj režim. Vse te vlade bi mogli spraviti pod dva skupna imenovalca: **demokratične** in **diktatorske** vlade oz. režimi. Njihov spoznavni znak pa niso izjave in trditve, temveč **begunci**.

Da, begunci so spoznavni znak, kje imamo demokratične in kje diktatorske režime, kajti z besedmi so danes vse vlade demokratične; vse trdijo, da vladajo v imenu ljudstva in za blagor ljudstva. Potrebno je zato pogledati, kako se ljudstva, državljanji počutijo pod svojimi vladami.

V tem oziru se nam znova odpre edinstvena podoba v zgodovini, namreč: da še nikoli ni bilo toliko beguncev kot sedaj. In sicer: **političnih** beguncev.

POGLED PO SVETU

V Afriki bežijo danes ljudje predvsem iz Etiopije, od kar je tam zavladal marksistični režim. Domačini iz Ogadena bežilo v Somalijo. Poročila pravijo, da jih je že nad milijon. Bežijo domačini iz Eritreje, ki se je dolgo upirala in se borila za svojo avtonomijo. Sedaj so jo pre-gazili Abesinci s pomočjo Kubancev in sovjetskih svetovalcev.

Druga žarišča beguncev so: Čad, kjer divja državljan-ska vojna; Uganda, kjer ljudje umirajo od lakote; Mo-zambik, kjer bežijo izpod režima, ki je marksističen; Namibija, kjer se borijo za neodvisnost. Tudi drugi pre-delci so še, kjer ljudje bežijo pred lastnimi vladami oz. režimi. Bojijo se lastnih bratov.

Na otoku Kubi, pred pragom ZDA, diktator Castro že dvajset let izvaja socialno revolucijo, seveda s pomočjo policije, zaporov in bučne propagande. Do sedaj se lahko ponaša le s stotisoči beguncev. In izgleda, da je kar zadovoljen, če odhajajo v tujino. Takemu množičnemu begu smo bili priča v aprilu letos. Svetovno časopisje je dogodek hladno registriralo. Je pač šlo za "napreden" režim.

Kropilček

EMILIJAN CEVC
(Odlomek iz "Preproste stvari")

NAJPONIŽNEJŠA, najneznatnejša stvar v hiši je kropilček. Oko ga komaj zapazi, toda srce ga najde ob sleherni uri, celo v največji temi, zakaj sluti ga.

Visi na ozkem pasu stene med vrati in omaro, majhen in nebogljén, s svojim belozlatim angelčkom, ki drži v rokah za otroško pest veliko školjko. Ves dan visi v tem olivnem somraku, tih in osamljen kakor molitev pozabljené duše. Pa bi vendorle pogrešali nekaj velikega, če bi ga ne bilo.

V njem je voda. Voda iz malih studenčev, iz nedrij gorá, ki se je svetla in lepa zableščala v mrzli dan svetih Treh kraljev, ko jo je cerkovnik zajel in napolnil z njo veliko kad za cerkvenimi vrati. Sol jo je požlahtnila in duhovnikov blagoslov jo je očistil prekletstva:

"... tebe, Gospod, ki sovražne krivice mogočno streš, trepetaje in ponižno prosimo in rotimo: Ozri se milostno na to svojo tvar soli in vode, poveličaj jo blagodejno in posveti z roso svoje dobrote; da se povsod, kjer bodo z njo kropili, na klicanje tvojega svetega imena odvrne sovražnost nečistega duha in daleč prežene strah pred strupeno kačo . . ."

Vsi naši vodnjaki in studenci in štirinajstvirni vrelec reke so posvečeni v tej vodi.

Ko sem bil še majhen, me je oče vsak večer pokrižal, ko sem legal spatl — še čutim hlad njegovih, v blagoslovjeno vodo pomočenih prstov na čelu. In vsakokrat, ko sem odhajal od doma ali ko sem se vračal, me je pokrižal . . . Tako lepe so bile takrat njegove oči. Tedaj sem z vsem otroškim srcem veroval v božjo milost in voda v kropilčku mi je bila sveta.

Nekoč, ko sem bil še zelo majhen in dober, sva šla z očetom skozi gozd. Prejšnji dan je deževalo. V rebri, tik pod potjo, je rasel star, belkast gaber, ki je bil že ves nagnit od dolgega življenja. Tam, kjer mu je bil pred davnim časom vihar odlomil vejo, se je v deblu napravila votlinica.

Ta je bila tisti dan polna vode. Bel metuljček je z razprostrtnimi krili plaval v njej kakor nežen cvet.

Oče je pokazal s prstom nanjo:

"Vidiš, tudi živali imajo svoje kropilčke, ki jih sam Bog naliva in blagoslavlja . . ." mi je rekел.

Kako lepo je bilo verjeti njegovi besedi! Vso noč sem sanjal, kako prihajajo zajci in veverice in srne in ptiči ter pomakajo noge in peruti v vodo, ki se je nabrala v votlinici trhlega gabra, ter si križajo lepe glave. Zdelen se mi je, da mora biti tako, in se nisem prav nič čudil.

Potem pa je prišel čas, ko sem se zdel sam sebi prepričljen z modrostjo tega sveta in nikakor nisem mogel — ali pa hotel? — razumeti, kako naj bi preprost križ izpremenil navadno vodo v studenec milosti. Tedaj je kropilček izgubil zame vso lepoto in mik. Umrl je. Le na sveti večer, ko se je v meni spet prebudila borna trohica otroštva, sem še zaslutil skrivnost blagoslovjene vode. In oče je bil žalosten, ker ni mojih prstov več omočila voda blagoslova in zaznamovala mojega čela z znamenjem križa. Nekaj mrtvega mi je ležalo v srcu, težko in brezupno kakor strupena goba.

O, milost, zastonj podarjena!

Zdaj spet občutim vse veličastje večernega in justranjega blagoslova, vso težo in tolažbo globoke

vere, v kateri pomakajo naši ljudje razbolele prste v kropilček za vrati — resni so tedaj in njih oči iščejo poti od zemlje do Boga.

Ne vem, kaj naj bi še povedal o kropilčku! Resnično ne vem. Bog mi še ni naklonil srca svetega Frančiška, da bi mogel spoznati vso skrivnost te božje skledice, ki nam iz nje nataka svojo milost.

Toda veliko spoštovanje občutim pred čeli lju-

di, na katerih se nikdar ne posuši blagoslov posvečene vode in se jim jutro in večer vedno začenja v somračnem kotu za vrati, kjer belozlat angelček pestuje školjko s sveto vodo.

O, kropilček, sladki Janež naših domov! Res, prav tak si kakor Janež, ki ga mati zamesi med kruh, da budi okusu vesela iznenadenja! — Posodica olja naših duš — daj nam svoj blagoslov!

France Gorše: Pust (lesorez)

O predpust, ti čas presneti!...

TO so v glavnem trije tedni pred pepelnico sredo in to je bil včasih predvsem čas za sklepanje porok. Ne da v predpustu ne bi bilo časa tudi za druge stvari, toda zakoni so se po možnosti sklenili vsi v predpustu. Na slovenske ženitovanske običaje je bil posebno pozoren že Valvasor pred skoraj tri sto leti in jih opisuje takole:

Na **Gorenjskem** je najprej važno vabljene svatov. Ženinove sorodnike vabi ženin z drugom, nevestine nevesta z družico. Nevesta in družica se pri tem dostikrat vozita, dostikrat pa tudi jezdita na moški način (ne sede na konju s strani). Ko pride na dan poroke ženin po nevesto, mu najprej pokažejo grdo starko, potem še več starih žensk, pri čemer padajo tudi nečedne besede. Med svati imata veliko vlogo starešina in "teta"; v svatovskem sprevodu vriskajo in vpijejo. Moški so vsi opasani s sabljami. Šopki svatov so okrašeni z zlato peno in kosmato svilo, so pa iz pušpana, med katerim se svetijo "biseri" — oluščena ajdova zrna. Po cerkveni poroki so čez dan na gostiji na nevestinem domu, večerjajo pa pri ženinu. Velik pomen je imela pogača. Eno so spekli na ženinovem domu za nevesto

in kdor jo je nevesti prinesel, je dobil od nje v dar faconetelj. "Teta" je pa z nevestinega doma nesla v ženinovo hišo veliko pogačo ali presnec.

Podobno je bilo na **Dolenjskem**. Če je bila nevesta vdova, jo je spremljala pri vabljenu teta. Po stari ženski so na dan poroke pokazali ženinu tetu, nato še družico in potem šele pravo nevesto. Starešina je imel poleg drugih še to nalogu, da je razrezal pogačo in tudi kolače, ki so jih prinesli svatje. Razni ženitveni običaji so bili to, da je eden godcev prodajal vola, kuharica je pa ponujala zajemalko, v katero so metali drobiž za napitnino.

V **Beli krajini** je ženin zaprosil za nevesto v petek (pač le bolj navidez), v nedeljo nato je bila pa poroka. V svatovskem sprevodu so nosili zastavo. Ženin je snel nevesti poročni venec s sabljo z glave. Ker je imela nevesta dve kiti, sta prvo poročno noč z ženinom vsak eno razpletala; če jo je ženin prej razpletel, je to pomnilo, da bo prvi otrok fant, sicer pa punčka.

Na **Vipavskem** se je "teta" imenovala kloča, to je kokoš. Tam je bila znana že "šranga", a namesto napete vrvi so kar ljudje zastavili pot, dokler se ni ženin po-

ravnal z odškodnino. Če je bilo med nevestinim in ženinovim domom več vasi, je bilo treba v vsaki vasi plačati šrango. Do večerje so svatovali pri nevesti, kjer je prišel nazadnje na mizo presnec ali velika pogača, v katerega so zatikali svatje denar za nevesto. Na ženinovem domu so fantje nevesti zgradili vhod s sabljami. Ženinova mati je posadila nevesti v naročje fantička, ki se je imenoval kolenčič. Poročni venec je morala nevesta nositi tri dni na glavi, prvo noč pa je imela za vzglavlje moške hlače. Za zajtrk po prvi poročni noči sta dobila novoporočenca jajčno jed. — Če je deklet preseglo trideset let, pa se še ni omožilo, so ji na pepelnici sredo privezali ploh, to so hišna ali sobna vrata, da jih je vlačila za seboj.

Na pravem **Krasu** so bili v Valvasorjevih časih moški grdi, dekleta pa zelo lepa. Dan pred poroko je poslal ženin na nevestin dom odposlanca po balo, za kar je dobil odposlanec od neveste v dar faconetlj. Na poročni dan so bili ob prihodu ženina na nevestin dom običaji podobni kot na Gorenjskem ali na Dolenjskem, vendar je bila že tretja pokazana ženska prava nevesta, ki ji je vrgel starešina okrog vrata brisačo in jo potegnil k sebi. Po svatbi na nevestinem domu je hodeč proti ženinovi hiši metalna nevesta med ljudi kolačke. Ženinova mati jo je z ruto, vrženo okrog vrata, potegnila v kuhinjo, ji dala piti vino in ji postavila na kolena kolenčiča. Poročni venec ji je ženin snel s sabljo. Drugi dan se je svatba nadaljevala na ženinovem domu, tretji dan se je ženinovo sorodstvo gostilo pri ženinu, nevestino pa pri nevestinih ljudeh. Ženin in nevesta nista smela jesti z žlicami, da ne bi imel otrok preširokih ust. Dan po poroki sta šla novoporočenca k sveti maši, ki se je brala za pokoj njunih prednikov. To jutro je nevesta jedla nad svinjskim koritom, da se ji ne bi pozneje ob nosečnosti nobena jed prignusila. Za jutrinino je dobila od ženina domačo žival, ki jo je nekdo vodil trikrat okrog hiše. Šla je tudi k vaškemu vodnjaku, v katerega je vrgla nekaj denarja. Valvasor pravi, da je imel vsak teh običajev nek svoj pomen.

V slovenski **Istri** snubci niso dobili takoj očetovega pristanka, a če je imel privoljenje odkloniti, jim je poslal odposlanca, da se ne bi zastonj vračali. Starešina je imel pomočnika: nastacio. V svatovskem sprevodu je bil spredaj trobentač na volovski rog, sledil je zastavonoša. Ženinu so pokazali najprej več starih žensk. Valvasor pravi, da je bil gomen tega ta, naj bi stara senca napravila jutranjo zoro. Vse šopke svatom je razdelila nevesta, ki je navadno potem jezdila v cerkev, tako kot moški. Moški so imeli vsi sablje. Po poroki je še v cerkvi skočila nevesta ženinu v lase in tudi vse druge navzoče ženske so ga lasale, česar se je ženin oprostil šele, ko se je prernil iz cerkve na prostoto. Pred cerkvijo je metalna nevesta med ljudi kolačke. Pri pojedini sta se zelo častila oba starešini. Med obedom so starši blagoslovili novoporočenca in njuno imetje. Starešina je vrgel kolač ženinu v glavo. Ženinova mati je zajela na novem domu nevesto z grdo cunjo in ji

potem posadila kolenčiča v naročje. V poročno spalnico so prinesli mladima pečeno kuro. Zjutraj je dobila nevesta metlo v roke, ženinova mati pa ji je sproti smetila. Nevesta je morala potem k vodi, a Valvasor pravi, da je ta vodni običaj staropoganski in ga obsoja kot tudi grdo govorjenje starcev na svatbi, ki da je nedostojno in starih ljudi nevredno. Če se je ženil vdovec ali možila vdova, sta bila deležna mačje muzike, dokler se vdovec ni odkupil. To je bilo običajno tudi na Vipavskem in na Krasu.

Od teh slovenskih običajev so se razlikovali oni priseljenih pravoslavnih **Uskokov** v Beli krajini. Pri njih je bil zelo pogost rop neveste. Nevesta je morala biti čez obraz prekrita. Če je ženin po poroki ugotovil, da nevesta ni več devica, jo je smel odsloviti.

*

Vidimo torej, da so bili važni dogodki vabljenje svatov, kazanje starih žensk ženinu, pri moških sablje, pri nevesti darovi neženinu v obliki robčkov, slavnostni kruh, služba starešin tet, ki sta nadomestovala starše, od katerih je imela večjo vlogo le ženinova mati, ko je vpeljala v novi dom nevesto. Bolj na jugu Slovenije so bili važni še šranga, kolenčič, zastava in obred pri vodnjaku oz. studencu, ki pa je veljal že tedaj za staropoganski običaj. Zanimivo je jezdenje in povsod slavnostni kruh, presnec ali velika pogača.

V bistvu so se ti izpričani stari običaji ohranili po delželi do zadnjih časov, predvsem pri premožnih kmetih. Odpadle so samo neke zastarele pritikline, n.pr. sablje ali jezdenje. Važna sta postala fantovščina in dekliščina, ki ju Valvasor še ne omenja. Zlasti zadnja je zelo pomembna zaradi resnosti, ki se kaže posebno v obrednih pesmih, s katerimi se poslavljalo prijateljice od neveste; te pesmi razovedajo skrb pred težkimi dolžnostmi, ki nevesto čakajo.

Med najlepšimi so bili v zadnjem času običaji, ki so se ohranili v Slovenskih goricah, v **Prlekiji**. Vabljenje na svatbo ali kot ji pravijo tam, na gostovanje, opravijo pozavčini. To so nekaki ženinovi strežaji. Našarjeni so s pušljci, imajo predpasnike, za klobukom razne pisane trakove, na palicah so jim privezani zvončki itd. Dasi so Prleki znani šaljivci in se pozavčini posebno odlikujejo s šegavostjo, je njihov pozdrav pri bodočih svatih vedno strogo krščanski in taka tudi razlagajo njihovega prihoda. Seveda je v tem vinorodnem kraju dosti govorjenja o dobrni kapljici. Količaj premožen svat se s pozavčinom tudi pomeni, kaj bo osebno za gostovanje daroval. Na predvečer svatbe ženin ne sme iti več k nevesti vasovat. Vsak novoporočenec ima svojega starešino, kranjska teta pa se tu imenuje starešinka. Zjutraj, ko pride ženin po nevesto, imata največjo besedo njegov starešina in njegov pozavčin, ki tudl s šalamami odklanjata starko, katero pokažejo pred nevesto. Med starko in nevesto pokažejo radi še kuharico in še kakšno drugo mlajšo žensko, navadno družico. Nevesta se ganljivo poslovi od staršev, ki jo blagoslovita. Ženinu in drugim pripne rožmarinovo vejico.

V cerkev se peljejo in če je nevesta iz druge fare, potegnejo fantje čez cesto šrec (šrango). V cerkvi blagoslovijo duhovnik steklenico vina, ki ga nato gosti ustanješčarji popijejo. Novoporočenca v cerkvi pomolita pri krstnem kamnu. Pred vhodom v nevestino hišo poškropi nevestina mati mladoporočenca z blagoslovljeno vodo. Na svatbo pridejo rade tudi kakšne maškare, zunaj pa pojo fantje iz bližnjih hiš, pomelaji. Pozavčani strežo pri mizi. Pred polnočjo se veselo razpoloženje

prekine in starešina prične poslavljati novoporenča od samskega stanu. Dekleta zapojo poslovilno pesem, kot so pele že na deklišini. Ženin sname nevesti poročni venec, kar spremljajo ženske z glasnim jokanjem. Na ženinovem domu ju sprejme ženinova mati s kolačem, nevesta pa pred njo poklekne. Obredni kruh, kolač, se tu imenuje bosman in pomeni most iz samskega v zakonski stan. Naslednja dva dni gredo zjutraj k maši, svatba pa se nadaljuje najrajši pri starešinah.

M. MAROLT

Maksim Gaspari: Gorenjska svatba (del)

Škoda: koliko ljudi vse svoje življenje ni doživelovalo pepelnice noči. Težko je priznati svoj nič. A v tem prvem junashkem dejanju je pričetek rasti v „novega človeka“, ki je ustvarjen po božji podobi.

Na neki način je vsak človek razpet med pust in pepelnico. Za junake je pot kratka, za slabiče dolga ali celo neprehodna. Ko me moti pustno norenje, bo pošteno, če začnem pri sebi.

Če srce ne premore pristnega smeha, je potrebno veseljačenje

Tako je življenje večni pust: beg pred svojo praznoto. Treba je potegniti krinko z obraza in tudi z duše.

Resnica — pa če je še tako težka — osvobodi.

Laž — pa če je še tako „koristna“ — uničuje.

Kdor je vse življenje zlagan, ni osebnost. Na obrazu nosi krinko. Skušaj mu potegniti krinko z obraza ti. Ne boš ga spreobrnili. Imel pa boš enega sovražnika več.

Tako strašna je slepota človeka!
To delo moramo opraviti vsak zase.

skih slopo

E BOŽJE so pri Sv. Rafaelu oboto zvečer ob sedmih, v nej (tiha maša) in ob pol desetih. ZAKRAMENT SPRAVE — opravite pred sobotno vigilno d glavno mašo (od devete ure).

dna sta 6. marca in 3. aprila) naša je ob sedmih s pobožnostjo.

Ali ste že kdaj pomislili, da bili Jezusovo Srce in se njemu ne pomeni, da družina povabi Boga in človeka ter ga izbere prijatelja. Pomeni, da damo srca in v našem družinskom ko izmenjavo srca: Jezus nam jemu svoja. Božja milost spreazpoloženje tako, da nadomesti z ljubezljivo, brezdelje in od- o in gorečnostjo, strah pa z. S spremenjenim srcem po-

ednji sta 7. marca in 4. aprila), našem deželnemu Srcu Marijinemu, nažnavali s posebno pobožnostjo. Maše domovine in za proglašitev vultarnih kandidatov Slomška in treba posebej poudarjati, kako narod Če pregledamo položaj. Domovina zelo ogrožena versko in z otrok je, ki niso krščeni. Pa reti velika nevarnost.

a slovensko službo božjo na 15. marca, ob peti uri popoldne v ure pred mašo je prilika za ed. — Tudi to leto bomo od ve v stolnični dvorani imeli slo-

venska maša je v nedeljo 15. 15. marca. Redno ob šestih da, vogal Nuyts in Hicks Sts., šo vselej prilika za spoved.

slovensko mašo zopet na peto marca). Je v Hamiltonu (Hunter Pred mašo je prilika za veliko-

Fr. Valerian Jenko O.F.M.,

**St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160 (Vhod v duhovniško
pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147**

**Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160, Telefon kot zgoraj.**

nočno spoved, po maši pa že tradicionalna čajanka v dvorani.

BRISBANE je za slovensko mašo na vrsti v nedeljo 22. marca (tretja postna) ob šestih zvečer v St. Mary's, South Brisbane (vogal Peel in Merivale Sts.). Pred mašo prilika za zakrament sprave.

POSTNI ČAS — PEPELNICA. Zopet je pred nami čas očiščevanja in duhovne obnove. Pravimo mu postni čas. Premnogim rojakom ta pojmom nič kaj prijetno ne zveni. To pa zato, ker pomeni duhovni napor. Tega se nekateri boje bolj kot težaškega dela. A kdo more trditi, da duhovne prenove ni potreben? Postni čas je tu prav zato, da nas pripelje do prepričanja, da je izboljšanje nujno. Velika noč je praznik vstajenja in duhovne pomlad. To pa seveda le tedaj, če se bomo v postnem času resno potrudili v tej smeri. Velikonočni prazniki naj za nas pomenijo vstajenje k boljšemu krščanskemu življenju. Do tega nam pomaga redna in zbrana družinska ter zasebna molitev, prejemanje zakramentov svete pokore in Rešnjega Telesa, pritrgovanje (v hrani, kajenju, pijači, zabavah) ter telesna in duhovna dela usmiljenja. — **STROGI POST** je na pepelnico sredo in na veliki petek. Ostali petki v postnem času pa so dnevi zdržka od mesa. **NA PEPELNUCO**, 4. marca, in na vse postne srede, bo pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu ob sedmih zvečer postna pobožnost s sveto mašo. Lepo vabljeni!

PROJECT COMPASSION bo tudi letos za našo skupnost ena oblik postnega zatajevanja. Namen: pomagati potrebnim bratom in sestrám v nerazvitih deželah. Kot pretekla leta, bo tudi letos polovica nabranega denarja te dobrodelne akcije šla za naše misijonarje v Afriki, polovica pa avstralski Paulinian Association

DRUGA DOBRODELNA VEČERJA (8. novembra) je prinesla gradbenemu skladu lepo vsoto \$2.684,03 in gre zahvala za uspeh vsem, ki so res pridno delali pri organizaciji in pripravah, kakor tudi pri postrežbi. Videli smo, da napravi malo propagiranja pri prijateljih in znancih res lahko številno udeležbo. V prvi vrsti gre zahvala Tončki Starihi, ki je imela na skrbi hrano in kuhanjo. Seveda so ji pomagale številne gospodinje in

tudi mladina je imela svoj delež. Upajmo na še več tako uspešnih prireditev v bodoče!

GLASBENI IN ORGELSKI KONCERT dne 23. novembra pa je šel zato bolj tiko, skoraj neopazno mimo naše skupnosti. Če bi ne bilo avstralskih prijateljev, župljanov merrylandske župnije sv. Marije in članov drugih cerkva, bi naši pevci peli stenam ter praznim klopiem. Z izjemo peščice naših družin so bili v cerkvi na koncertu povečini Avstralci. Kaj imamo res tako malo smisla za te vrste koncertov?

Ne bom ocenjeval posameznih glasbenih in pevskega točk, ker v teh stvareh nisem doma. Raje bi videl, da bi to storil kdo izvedencev. Izrekam pa iskreno zahvalo požrtvovalnemu povodovju g. Klakočerju, pevcem, organistom in maloštevilnim rojakom udeležencem. Nabirka je prinesla vsoto 216 dolarjev, ki smo jo razdelili: pol je šlo Institutu za raziskovanje raka, pol pa našemu orgelskemu skladu.

BOŽIČ 1980 je privabil k bogoslužju našega verskega središča zelo veliko ljudi. Polnočnico smo imeli na prostem in sicer na ploščadi bodoče dvorane. Le škoda, da so nekateri z govorjenjem v ozadju občutno motili ostale udeležence, ki so prišli k bogoslužju s pravim namenom. Če ž sami nimajo nikakega verskega čuta, naj bi po pravilih olike vsaj spoštovali verska čustva drugih.

Vse tri maše božičnega dne so bile v cerkvi. Pri glavnji je prepeval mešani zbor (kot tudi opolnoči), pri pozni pa mladinski. Božična služba božja je bila popoldne še v Wollongongu. Dr. Mikula, ki se je pred prazniki vrnil med nas, pa je opravil polnočnico v Canberri ter mašo božičnega dne v Brisbanu.

BOG POVRNI vsem dobrotnikom! Hvaležni smo vsem, ki so se o praznikih tako velikodušno odzvali prošnji za darove k razvoju našega verskega središča. Za dobrotnike je bilo opravljenih več svetih maš. Vseh se tudi spominjam v naših dnevnih molitvah. Zahvala

tudi za božične in novoletne razumete, da je nemogoče na govorjati

Nekdo mi je rekел, da se zahvaljujem. Saj je vendar ver last naše skupnosti — kdor prisredišču, prispeva sebi in skup in naši mladini. Menim, da im pa je zelo napak tisti, ki pravijo bomo imeli tudi dvorano in Pater ne nabira zase in za sestavo ostalo je skupna last članov, ve so samo skrbi, da poplača kopal na svojo odgovornost.

ŠTEFANOVARJE je bilo v Pritegnilo je toliko rojakov, da Letos smo imeli med sabo pravljivine, ki so tu pri svojih sinovih, sestrah ter znancih. Obiskov iz sploh mnogo. Znak, da se je temu svetu in razdalje ne pomembno, nezaslišanega je postal vsakdan, se ne ustrašijo potovanja do nas času vedno krajše.

Na Štefanovanju je igral v sambel "Kristal". Doprinos je bil lepa pomoč našemu gradu vsem, ki ste k temu pripravili.

ŽREBANJE na Štefanovanju naslednjim: Prvo nagrado (kolodij) Druga nagrada (toaster) je tretjo (Clock-radio) je prejel A. (kitara) je dobil Angelo Bajt, Čebokli, šesto (šunka, poklon lena Fišer). — Hvala vsem, ki sta ter s tem prispevali k uspehu!

MISIJONSKA NABIRKA z razglasenja (4. januarja) je prisijonarje vsoto \$83,21. Poleg česar zabitih moliti za uspeh misijonske spreobrnjenje h krščanski veri more izprositi samo z molitvijo iz hvaležnosti za dar svete vere naših zaslug takoj po rojstvu, za uspeh misijonarskih naporov.

GRADNJA DVORANE je stala, kmalu po novem letu. Božični darovi so nam pomagali, dimo zgornji del, kjer bosta k sobi imata že stene ter okna, stene kuhinje ter servirnega prostora del stavbe obzidan, pride nad Nedavno smo dobili načrte za šno konstrukcijo. Naročilo bo bo dalo železo po najnižji ceni.

Rojaki v CANBERRI in okolici!

Obrnite se na nas za vsakovrstna avtokleparska dela, avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

TOWING SERVICE — 24 UR DNEVNO!

A. & A. SMASH REPAIRS

20 KEMBLA ST., FYSHWICK, A.C.T.

Telefon delavnice 80 6106, na domu 88 6263

Priporoča se rojak JADRAN BOŽIČ

odplačila. Računamo, da bo celotna cena te železne konstrukcije nekaj nad dvajset tisoč dolarjev. Zato spet prosim, da rojaki tudi k tej vsoti radodarno prispevate.

NOVA PRIDOBITEV je tudi vredna omembe. Središču smo dokupili hišo (sosednjo sestrski) na 309 Merrylands Road. Bila je naprodaj in nismo smeli zamuditi lepe prilike. Banka nam je posodila denar. Prvotno ceno 55 tisoč dolarjev je lastnica za nas znižala za pet tisoč in toliko smo plačali. Gospa Ruby Hales je bila vsa leta naša dobra sosedka. Prihajala je pogosto k naši maši, četudi ni razumela jezika. Vsak teden enkrat ali dvakrat je očistila stojalo za svečke, žarke okrog tabernaklja, vase, kadilnico itd. . . . Vse seveda za "božji lon".

Naj dodam, da se zdaj pogajamo tudi za sosednjo hišo (Številka 307), ki nam je bila ponujena v nakup. V ta namen pa bi morali prodati hišo na 69 Burnett Street. Dokup nam bi vsekakor služil na več načinov, če z njim uspemo. Dovolil nam bo avtomobilski izhod iz parkilišča ob dvorani na Monitor Road, odvod dežavnice na isto cesto, ker je dovolj padca, obe zemljišči (309 in 307) pa nam bosta služili lahko za lokacijo Ambrožičevega doma ostarelih, kar bo veliko primernejše kot pa Burnett Street.

PUSTNI PIKNIK bomo imeli pri Sv. Rafaelu na nedeljo 1. marca po glavni maši. Bo — kot običajno — na cerkvenem dvorišču. Gospodinjam se priporočamo za pecivo in krofe. Z udeležbo boste podprli naš gradbeni sklad. Obenem si boste lahko sami ogledali, koliko je stavba od božiča napredovala. Vabljeni in dobrodošli!

KRSTI. — MONIKA FILO, Fairfield. Oče Ludvik, mati Marija r. Železen. Botrovala je Danica Rajci. — Sv. Rafael, Merrylands, 20. decembra 1980.

VERONIKA ANA FALEŽ, Kambah, A.C.T. Oče Cvetko ml., mati Marija r. Smerdel. Botrovala sta John in Susan Falež. — St. Bede's, Red Hill, A.C.T., 21. decembra 1980.

EMA CATHERINE FALEŽ, Chapman, A.C.T. Oče John, mati Susan r. Roberts. Botrovala sta Cvetko ml. in Marija Falež. — St. Bede's, Red Hill, A.C.T., 21. decembra 1980.

GREGORY GAL, Chipping Norton. Oče Drago, mati Elizabeth r. Cimerman. Botrovala sta Jože in Zora Feher. — Sv. Rafael, Merrylands, 4. januarja 1981.

BELINDA ANN PIGNONE, Haberfield. Oče Bruno, mati Lilian r. Šekli. Botrovala sta Angela Pignone in Daniel Šekli. — Sv. Rafael, Merrylands, 25. januarja 1981.

JOSEPH CESAR, Abbotsford. Oče Franc, mati Angela r. Sicilia. Botrovala sta Louisa Elena Vezza in Paride Vezza. — Sv. Rafael, Merrylands, 26. januarja 1981.

NOVI GROBOVI. — V ponedeljek 5. januarja je v zgodnjih jutranjih urah na svojem domu v Merry-

landsu umrl PAVEL ČARUANA. Rojen je bil 26. maja 1895 v Aleksandriji v Egiptu kot sin Spiridiona in Adele r. Mazus. Oče je bil malteškega, mati pa francoskega rodu. Pavel se je leta 1929 poročil s Heleno Zorn, ki je bila rojen v Prvačini. V Avstralijo sta dosegla leta 1958 s hčerko Jeanne (por. Curmi) in sinom Norbertom. Poleg svoje družine zapušča pokojni tudi sestro, ki je redovnica (Sr. Jon, hčerka krščanske ljubezni) v Libanonu. Bil je zelo razgledan in je govoril pet jezikov. Kot globokoveren mož je s svojo ženo redno vsako nedeljo prihajal v našo cerkev. Ko mu je zadnji čas bolezen to preprečila, je tedensko prejemal sveto obhajilo na domu. Pogrebno mašo smo imeli pri Sv. Rafaelu na četrtek 8. januarja, nato je sledil pogreb na slovenski del pokopališča Rookwood.

Isti dan (5. januarja) je umrl v Lidcombe State Hospital rojak FRANC BABIČ. Rojen je bil 20. septembra 1892 v kraju Marezige. Žena Katarina r. Babič mu je umrla v Trstu leta 1974, nato je prišel pokojni Franc leta 1978 k sinu Rudiju v Smithfield. Zadnje čase je bolehal in iskal zdravja v bolnišnici. Dva dni pred smrtnjo je prejel svete zakramente in tako lepo pripravljen odšel s tega sveta. Zapušča sina Rudolfa in Argija ter hčerko Mirelo por. Giro. Pogrebna maša je bila v naši cerkvi 8. januarja (prvikrat smo imeli dva pogreba v enem dnevu), pokopali pa smo pokojnika na pokopališču v Rookwoodu.

V nedeljo 11. januarja je v Elizabeth Dr. Nursing Home, Liverpool, umrla JOŽEFINA PANTNER, rojena dne 4. junija 1890 v kraju Bilnic-Brunovo na Slovaškem kot hčerka Vincenca Mikulin (rojen v Gradiški na Primorskem) in Marije r. Majaros (madžarskega rodu). Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v sredo 14. januarja, pokopana pa je bila v Riverstonu poleg svojega moža Henrika, ki je umrl leta 1961. Pokojnica zapušča v Avstraliji sinova Emila in Henrika, hčerko Avgusto por. Welz pa v Ameriki.

V soboto 10. januarja je v Pendle Hill Nursing Home umrla MATILDA MOOSMÜLLER. Čeprav je bila rojena v Monakovem na Bavarskem, je imela med Slovenci mnogo prijateljev in je rada zahajala k Slovenskemu društvu v Horsley Park. Pokojnica zapušča hčerko Inge por. Parisi (živi v Melbournu) ter Kristo por. Newman (živi v Kanadi). Umrla je po daljši bolezni in previdena s svetimi zakramenti. Po želji njenih znancev smo imeli pogrebno mašo v naši cerkvi in tudi pokopana je bila na slovenskem pokopališču.

Iskreno sožalje vsem sorodnikom gornjih pokojnikov! Ne pozabimo jih v svojih molitvah, da najdejo večni mir v Bogu!

P. VALERIJAN

izpod

Priglavoi

V OKVIRU božičnih oddaj je slovenski program radia Trst na sveti večer oddajal med drugim tudi dalja voščila slovenskih škofov. Tako so poslušalci poleg slovenskih čestitk tržaškega škofa, goriškega nadškofa in videmskega nadškofa (ta je voščil v narečju beneških Slovencev) lahko prisluhnili ljubljanskemu nadškofu in metropolitu Šuštarju, koprskemu škofu Jenku in marioborskemu škofu Krambergerju.

Ob tem poročilo se človeku kar samo od sebe vsili vprašanje, kdaj bodo smeli slovenski škofje pozdraviti svoje vernike preko ljubljanskega radia? Žalostno je, da se morajo za božične čestitke poslužiti zamejske radijske postaje, ker na domačih ne sme biti nič verskega. Že samo to dejstvo razblini vse trditve, da so slovenski verniki enakopravni državljanji. Dokler ne morejo in ne smejo slišati glasu svojih nadpastirjev na domačih radijskih valovih, so njih verske pravice očitno že zelo okrnjene. In dokler je tako, potem bo vsak zaveden zdonski vernik videl v sliki, objavljeni v lanski novembrski številki Rodne grude (nadškof Šuštar in škof Lenič v razgovoru s predsednikom Slovenske izseljenske matice Stanetom Kolmanom), navadno izrabljanje slovenske Cerkve v propagandne namene. Peseck v oči, prav nič drugega!

NAŠI PREDNIKI so se zavedali odločilnega pomena šolstva za ohranitev narodnosti. Dvesto let je že, kar je bila ustanovljena prva slovenska šola na Tržaškem: leta 1780 v Škedenju. Obletnico so počastili s priredbo razstave slovenskih učbenikov in pa s skupnim nastopom tržaških ter goriških dijakov na kulturni prireditvi.

POTUJETE V RIM? — DOBRODOŠLI!

Hotel Bled

II. kat,

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (ITALY). Tel. (06) 772 102

Sobe s kopalnicami, radioaparatom, klimatsko kotle, Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

ŠTIRISTOLETNICO znamenite kobilarne v Lipici so proslavili z mnogimi prireditvami. Ena teh je bila tudi potovanje s kočijo iz Dunaja v Lipico. Višek pa je bil nastop španske jahalne šole iz Dunaja, ki je izvajala najtežje prvine jahalne umetnosti.

STANOVANJSKI ZAKON in praksa je doma kaj zanimivo poglavje. Pravico do stanovanja naj obdrži samo eni delavec, ki gre z dovoljenjem na začasno delo in se vrne v Slovenijo v teku štirih let. Vedno več pa je primerov, da gre nekdo le na letni dopust, medtem pa v njegovo stanovanje vdere tujec in se enostavno vanj naseli. Lastnik, ki najde po vrnitvi okupirano stanovanje, pokliče miličenke, a ti so proti takemu nezakonitemu stancovalcu brez moči. Počakati morajo na odredbo občinskega upravnega organa, kar lahko traja par mesecov. Pa tudi potem se zadeva lahko še precej zavleče: če je vsiljivec namreč zvite glave, se pritoži proti odločbi na sodišče ter s tem lahko pridobi dve leti . . .

Kratek postopek je napravil neki Celjan. Ko se je vrnil iz dopusta, je našel v svojem stanovanju tuje. Organiziral je svoje prijatelje, da so vsiljivce enostavno pometali čez prag, za pospešek pa še prematili.

Pišejo, da so ti primeri vedno številnejši po slovenskih mestih. Samo v Celju so jih našteli okoli dvajset.

JUGOSLOVANSKA uradna delegacija je obiskala Rim in obljudila Italijanom dobro sosedstvo, gospodarsko in obmejno sodelovanje. Obsipavali so Italijane s skladkobnimi izjavami prav ob času, ko italijanski šovinisti razbijajo okna slovenskega otroškega vrtca v Trstu, onesnažujejo goriške zgradbe s protislovenskimi napisimi in sekajo celo drevesa pred spomenikom bazovških žrtv . . .

Pravni položaj slovenske narodne manjšine v Italiji še vedno ni urejen. Tako so naši zamejci navezani na same sebe. Interesi beografske vlade so očitno bolj v politični kontroli zamejcev kot pa podpora zamejskih pravic.

DVESTOLETNICO prve slovenske opere praznuje slovenski kulturni svet. Operno besedilo (libreto) je napisal redovnik p. Janez Dev, uglasbil pa je "Belina" kamniški učitelj Jakob Zupan.

V SEMPETRU pri Gorici, kjer montirajo Cimos avtomobile (okrog 8000 na leto), so v novembру ostali brez materiala in so morali poslati preko 600 delavcev na prisilni dopust. — V Jugoslaviji izdelajo okoli 200.000 avtomobilov na leto, a cela avtomobilska industrija dela z izgubo. Vseh registriranih avtomobilov je okoli dva milijona, od teh 400.000 v Sloveniji. — V ZDA pride en avto na enega prebivalca, v Nemčiji na tri, na Japonskem na šest, v Jugoslaviji pa na enajst prebivalcev.

AVSTRIJCI ponemčujejo slovensko narodno manjšino na Koroškem, ko ji zanikajo ohranitev narodne identitete. Koroški deželni glavar je v noveletnem na-

govoru kar naravnost povedal, da bo avstrijska vladna politika v zagotovitvi človeka vrednega življenja za posameznika in skupnost vseh Korošic in Korošev. Zagotovljena je že relativna dvojezičnost v nekaterih obmejnih krajih, za vse drugo naj se manjšina spriznati z voljo večine. Slovenske zamejce imenuje deželni glavar Korošce slovenskega jezika.

Po vsem tem je vzeti brezštevilna srečanja na različnih stopnjah (Kreisky-Vrhovec, Wagner-Zemljarič in drugi) le za premlevantje praznih fraz.

POMANJKANJE GORIVA za ogrevanje šolskih prostorov je ob letošnji hudi zimi prisililo oblasti v Sloveniji, da so podaljšale zimske počitnice od dveh na tri tedne.

TUDI MLADINCI so pomagali pri zaposnemel pospravljanju letošnjega pridelka sladkorne pese in koruze okrog Lendave. Kar 2800 mladih je sodelovalo in tako rešilo sicer dober pridelek, ki pa bi drugače zaradi vremena žalostno propadel. Sladkorna pesa raste na 86 hektarjih poljedelske površine, koruza pa na več kot 410 hektarjih.

ŠTEVILLO starejših kmetovalcev po Sloveniji iz leta v leto raste. Ne morejo več obdelovati svoje zemlje, pa tudi nikogar ni, ki bi kmetije za njimi prevzel. Po novih predpisih lahko zaprosijo za preživnino, če se seveda dogovorijo s krajevnimi organizacijami za prevzem in obdelovanje zemlje.

BLEJCI in tudi drugi občani radovali občine že dolgo poskušajo s prošnjami doseči, da bi smeli v romarski cerkvici na Blejskem otoku opravljati bogoslužje. Cerkvica je danes muzej in že 32 let v njej ni bilo službe božje. Pač so po načrtih pokojnega arhitekta Toneta Bitenca obnovili ves otoški kompleks (znan je kot arheološko najdišče) pod arhitektovim pogojem, da bo po obnovi služil spet svojemu prvotnemu namenu. Bitenčeve zahteve pa kasneje oblast kar ni hotela pri-

znati in vse prošnje občanov so doslej dobile negativni odgovor. Tudi zadnje, o katerih je nedavno poročal gorenjski list GLAS: predsedstvo občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva je odklonilo obnovu obredov z utemeljitvijo, da je na Bledu in v Radovljici dovolj prostora za opravljanje verskih obredov. Blejski župnik Škoda na to odgovarja v "Družini", da ne prosijo za obnovitev obredov na Otoku zaradi pomanjkanja bogoslužnih prostorov, ampak zato, ker je bil Blejski otok dolga stoletja edinstveno versko središče v veselih in žalostnih trenutkih življenja slovenskih vernikov. Kdo naj bi zameril današnji želji mnogih, ki po 32 letih na vse to še niso pozabili.

SMUČARSKA sezona se je v Sloveniji pričela to zimo že osmega novembra, ko so začele obratovati vlečnice ter dvigale prve ljubitelje smučanja do snežnih poljan. Kranjskogorski žičničarji letos bolj smelo gledajo v bodočnost, kot beremo v domačih listih: banke so jim namreč odobrile kredit za 48 milijonov dinarjev. Z denarjem bodo zgradili novo stopnjo sistema žičnic na Podkoren.

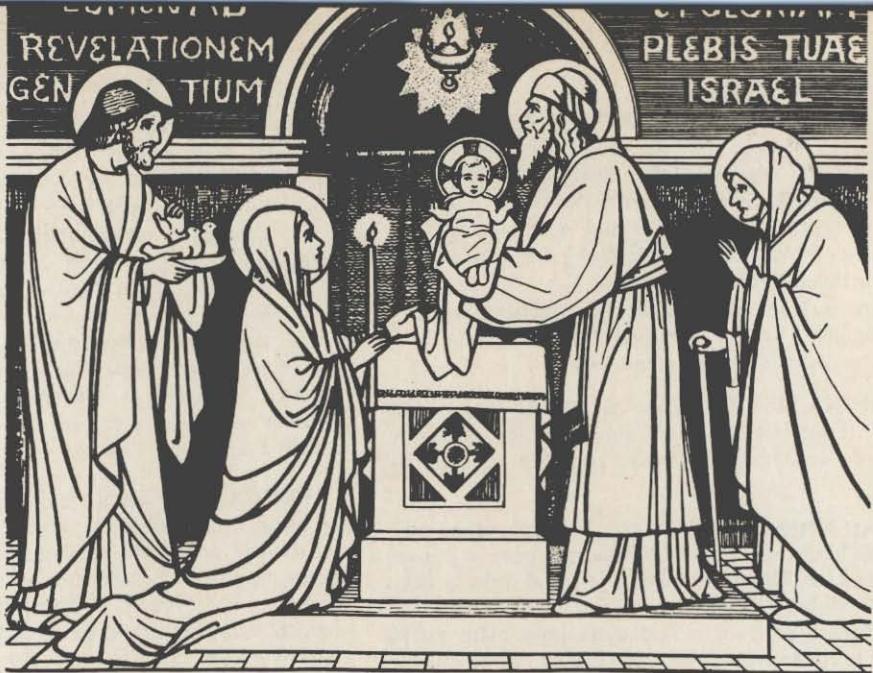
POROČILA vedo povedati, da se v Sloveniji neredita oskrba z mesom, mlekarskimi izdelki in drugimi živilimi slabša, draginja pa še kar raste. Vzemimo na primer maslo, ki ga primanjkuje že nekaj mesecev. Za praznike so uvozili iz Holandije 66 ton masla in ga takoj razprodali po oderuških cenah: ena kila masla — šest dolarjev. Preračunano na enomesecno plačo, bi nekvalificiran delavec v Sloveniji lahko kupil samo 30 kg masla, v Avstraliji pa 1800 kg, kar je šestkrat več.

KAR ŠESTDESET evropskih hotelov se je potegovalo za pokal "Copa d'oro" in priznanje "Oscar" za izredno kakovost gostinskih storitev, ki ga podeljuje Mednarodna hotelska zveza. Priznanje pa sta prejela naša blejska hotela "Golf" in "Toplice" ter se s tem uvrstila v sam vrh evropskih hotelov.

Rašica
pri
Velikih
Laščah.

CELOVŠKE MOHORJEVKE so na razpolago! Štiri lepe knjige za štirinajst dolarjev. (Poština posebej!)
GORIŠKE MOHORJEVKE pa so žal še na potu do nas.

V PADEC ALI VSTAJENJE

Ko so se dopolnili dnevi očiščevanja po Mojzesovi postavi, so prinesli Jezusa njegovi starši v Jeruzalem, da bi ga postavili pred Gospoda, kakor je pisano v Gospodovi postavi: „Vsak moški prvorojenec bodi posvečen Gospodu“, in da bi dali v daritev „dve grlici ali dva golobčka“, kakor je rečeno v Gospodovi postavi. In glej, bil je v Jeruzalemu mož, ki mu je bilo ime Simeon; bil je pravičen in bogaboječ in je pričakoval Izraelovo tolažbo in Sveti Duh je bil z njim. Raz-

DETE JEZUS je bilo na prvi pogled kakor vsak drugi otrok: rastlo je in se krepilo, jokalo in se smejal, pa tudi z vsakim letom kazalo več znamenj božje milosti, ki je bila z njim. Še več: Bog je na poseben način dajal ves čas Jezusovega življenja posebna znamenja, da je ta več kot “tesarjev sin”, kot so ga Nazarečani imenovali. Ta znamenja so zgovorno kazala, da je Jezus božji Sin, obljudbljeni in pričakovani Odrešenik.

Angeli nad betlehemskeimi poljanami so bili prvi božji poslanci, ki so povedali, da v hlevcu rojeno dete ni le navaden človek. Tudi judovski pismouki na Herodovem dvortu: nič kaj pretežko jim ni bilo iz svetega pisma pokazati na skromni Betlehem, ki pa naj bi bil po besedah preroka zaznamovan kot srečno mesto, kjer naj bi bil rojen mogočni kralj. Praznik Gospodovega daro-

vanja (Svečnica, 2. februarja) pa nam slika prizor v templju, kjer po božjem navdihnenju starček Simeon in prerokinja Ana spoznata v prinešenem otroku Jezusa Odrešnika ter ga veselo oznanjata prisotnim.

Starček Simeon je vzel Jezusa v svoje naročje in je od božje luči prevzet povedal, da je otrok v njegovih rokah Zveličar vseh narodov. S temi besedami pa je povedal veliko več, kot se nam zdi na prvi pogled. Njegova izjava najprej potrdi, da je človek v svojem najbolj notranjem jedru potreben odrešenja. Dalje iz tega sledi, da se v tem ne more odrešiti sam. Končno pa potrdi, da je Jezus edini odrešenik v pravem smislu, kajti “nobeno drugo ime pod nebom ni bilo dano, v katerem bi se mogli zveličati”. Starček Simeon je tako razodel skrivnost človeka in skrivnost Boga.

detu mu
dokler
navdihnj
da bi za
roče, za
jega slu
videle tv
narodov
jega ljuc
kar se je
Mariji, n
jenje mi
sprotova
denejo
Fanuelov
je preživ
vdova d
ampak j
prav tist
vedovala
so izvrš
v svoje
bolj pol

Bařja beseda

je bilo od Svetega Duha, da ne bo videl smrti, bo videl Gospodovega Maziljenca. Prišel je počnu v tempelj. Ko so starši prinesli dete Jezusa, storili po običaju postave, ga je tudi on vzpel v načevalil Boga in rekel: „Zdaj odpuščaš, Gospod, svolbnika po svoji besedi v miru: kajti moje oči so že zveličanje, ki si ga pripravil pred oblicojem vseh duš v razsvetljenje poganov in slavo Izraela, tvojega.“ Njegov oče in njegova mati sta se čudila temu, o njem govorilo. Simeon jih je blagoslovil in rekel govi materi: „Glej, ta je postavljen v padec in vstalih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nato, in tvojo lastno dušo bo presunil meč, da se razočari iz mnogih src.“ In bila je neka prerokinja Ana, hči iz Aserjevega rodu, že zelo v letih. Potem ko pa z možem sedem let od svojega devištva, je bila štiriinosemdesetih let; ona ni zapuščala templija, s postom in molitvijo Bogu služila noč in dan. In uro je prišla tja in hvalila Boga ter o njem priporočila, ki so pričakovali odrešenja v Jeruzalemu. Ko pa vse po Gospodovi postavi, so se vrnili v Galilejo, do tekočega Nazaret. Dete pa je rastlo in se krepilo, vedno modrosti, in božja milost je bila z njim.

Lk 2, 22—40

SKRIVNOST ČLOVEKA. — Človeku je dano, da uporablja svoj razum. Tako se rešuje raznega zla: išče vedno novih potov, da premaguje bolezni; s svojim gospodarskim razvojem bi rad končal z lakoto; neštetokrat se je že uprl zapostavljanju, krivicam in tiranijam, ki se pojavljajo na raznih delih sveta in ga usužnjujejo. To reševanje mu do neke mere uspe, četudi velikokrat za drago ceno, ceno hudih naporov in žrtev, bolečih stavk, tveganih uporov in krvavih revolucij . . . Pa vendar: počasi se stanje človeštva na svetu le boljša. Težke žrtve le niso bile zaman, četudi je uspel tolkokrat malenkosten in se nam stavlja vprašanje, če so bile zares vredne.

Pri vsem tem pa človek opaža, da z osvobajanjem od zunanjega in materialnega zla prav nič ne napreduje v svoji notranjosti. Pri vseh zunanjih zmagah ni nobene spremembe v človekovem

plemenitosti, dobroti, pravičnosti, skromnosti . . . In čim iskrenejše opazuje sebe, tem bolj mora priznati, da se v njem dogaja ravno nasprotno: s tehničnim napredkom in vsem, kar si izboljša in prisvaja, rasteta notranja praznina in razčlovečenje. Z drugo besedo: greha v sebi, ki je vir vsega zla v nas in okrog nas in ga je svet poln, se človek ne more rešiti sam. Pa tudi najtežje posledice greha ne: našega telesnega razpadanja in smrti. Kljub tolikim zdravniškim uspehom je konec vsakega človeškega bitja — smrt. Kaj bi dali bogati mogotci, če bi se mogli odkupiti! In vendar so ob koncu prav tako brez moči in ubogi kot zadnji berač, ki je pred njihovim pragom prosil vbogaime . . .

SKRIVNOST KRISTUSA. — Ta skrivnost je prav v tem, da more le On rešiti človeka najglobljega vira zla, greha in njegove zadnje posledice — smrti. Le Kristus more s svojo odrešilno smrtno na križu človeku izbrisati greh, le On mu lahko podeli božje življenje milosti, ki je obenem predujem poveličanja in večnega življenja. Ob tem izgube vsa nerešena človekova vprašanja svojo ostrino in smrt je le prehod iz časnega v večno. Res, nobeno drugo ime pod nebom nam ni bilo dano za to nadčloveško rešitev: ne Nietzschevo, ne Marksovo, ne Engelsovo . . .

Starček Simeon pa je še nekaj povedal ob tistem svojem srečanju z Mesijem. Preroške besede: "Ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo . . ." Ni preteklo mnogo let, ko se je to že uresničevalo. Vemo, kako so Kristusu v Jeruzalemu vpili veličastni "Hozana! . . .", pa skoraj v isti sapi tudi usodni odklonilni klic "Križaj ga! . . .". In koliko ljudi v teku zgodovine je hotelo Kristusa znova in znova ubiti. Vsa stoletja, prav do danes. Za vse je bil in je še Kristus preizkusni kamen, preko katerega moramo stopiti.

Kako usodno za mnoge: razvračajo edino resilno brv, ki nam je dana. Ozko brv, ki vodi v večnost . . .

Naj nam Kristus ne bo v padec, ampak ne-sprotno: v odrešenje in vstajenje, v srečo večnega združenja z Bogom! Po hr

p. basil

lipka...

**Fr. Basil Valentin O.F.M.,
Baraga House,
19 A'Beckett St., Kew Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787**

**Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, Slomšek House
4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874**

2. februarja 1981 •

• Božični prazniki so privabili v naše versko središče zelo veliko ljudi. Imeli smo tudi izredno lepo vreme, da je bila polnočica na prostem pri votlini še lepša in bolj doživeta. Prisostvovalo ji je nad tisoč rojakov od blizu in daleč. Tudi spovedi in obhajil je bilo več kot prejšnje leto, za kar sem najbolj vesel.

Prošnje, naj bo med bogoslužjem mir za cerkvijo, so vsaj delno zaledle, popolnoma pa ne. Zlasti v drugem delu polnočnice je bilo dovolj dokazov, da nekaterim maša prav nič ne pomeni in jim ni mar nikogar. Kako bi vernikom ustregli, če bi raje ostali doma! Ima kdo kak praktičen nasvet, kako ustaviti to epidemijo?

• Iz naših knjig so za lansko leto razvidne sledeče številke: krstov je bilo 26, porok pa smo vpisali pri naši cerkvi 23. Prvoobhajencev smo pripravili sedem (poleg ene odrasle osebe). Za birmo smo pripravili tri odrasle. Spovedi nismo šteli, obhajil pa je bilo v letu 1980 v naši cerkvi razdeljenih nad devet tisoč. Zakrament svetega maziljenja je bil podelen dvanaestkrat, obiskov bolnikov doma in po bočnišnicah je bilo nad sedemdeset. Smrtnih slučajev je bilo med nami v zadnjem letu dvajset.

• Od sobote na nedeljo po božiču smo imeli v Baragovem domu tatove. Prišli so skozi okno v pevsko sobo in popolnoma izpraznili našo izložbeno omaro slovenskih narodnih stvari: leseni predmetov, čipk in veznin . . . S hodnika je izginil tudi kip svetega Antona, iz obednice pa vsi kipi jaslic (velikost figure 30 cm) — res pobožen tat! Izginil je tudi kanarček sestre Eme s kletko vred — čez noč ga je dala v pevsko sobo, da bi mu prizanesla s prehudo vročino v svoji sobi.

Le koga tako zanimajo slovenski narodni predmeti? Za nas pa se toliko vredni in mnogim ni nadomestka, ker jih niti v Ljubljani ni več dobiti. Dvajset let zbiranja je šlo v nekaj minutah . . . Zaman poskušam ugantiti, kam.

Če ima kdo bravcev kak slovenski predmet (leseni izdelek, čipke . . .), ki bi ga lahko pogrešil za našo novo zbirko, mu bom iz srca hvaležen.

Naj omenim, da ni to prva kraja pri nas. Lani enkrat je iz obednice izginila oljnata stenska slika Martuljkove skupine, malo prej tudi že nekaj izbranih narodnih predmetov iz izložbene omare, ki je bila zdaj popolnoma izpraznjena. Pred nekaj leti nam je nekdo odnesel križ iz kota bralne sobe, v noči pred cvetno nedeljo pa vse težke medeninaste vase s rožami vred iz lurške votline, pripravljene za bogoslužje na pro-

stem. Lani pa je nekdo vломil ponoči v kletko papig ob votlini ter odnesel vse kokije razen enega, ki je slep.

Dela to ena ista oseba? Morda. Kdor koli je — naj se boji Boga in naj spoštuje sedmo zapoved božjo!

• Božičnih kuvertic se je vrnilo 429 s skupno vsoto \$5.011,60 za vzdrževanje verskega središča. Vsem darovcem iskrena zahvala!

• Krste moremo v naši cerkvi omeniti štiri: Na sedmega decembra je krstna voda oblila **Martina Johna**, ki sta ga kot prvorodenčka dobila Ian Leslie Cosier in Silva Stana r. Koce, Surrey Hills. — Zadnji krst leta je bil 21. decembra: **Mark Paul** je novi član družine Johna Pfister in Darian r. Grum, East Keilor. — Prvi krst novega leta pa je pri nas prejela **Anita Marie**. Iz Mulgrave sta jo prinesla Ferucio Posič in Mira r. Ružič. Na zadnji dan januarja pa je bila pri našem krstnem kamnu krščena **Sabina Monika**, prvorodenka družine Frank Vogrina in Hedvike r. Vogrin, Northcote.

Vsem družinam čestitke in naše najboljše želje!

• Prva poroka v novem letu je bila pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew dne 3. januarja: **Mario Žitko** je obljudil zvestobo **Mariji Kovačič**. Oba sta bila rojena v italijskih begunskih taboriščih ne dolgo pred odhodom družin v Avstralijo: Mario je bil krščen v Altamuri, Marija pa v Cava Di'Tirreni.

Dne 19. januarja pa sta se pri nas poročila **Jožef Novak** ter **Megan Bernadette Quinton**, oba v bolniški službi iste bolnišnice. Ženinov rojstni kraj je Križovec (krščen je v Vratissincu), nevesta pa je bila rojena v Viktoriji (Beaufort), krščena v Araratu.

Obilo blagoslova obema paroma na novo življenjsko pot!

• Dve srebrni poroki smo obhajali nedavno. Prva je bila v Geelongu med decembrsko slovensko mašo, slavila pa sta jo znana **LOJZKA** in **VINKO JAGER**. Poročila sta se v decembru leta 1955 pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Druga poroka pa je bila v naši cerkvi v Kew in sicer na soboto 10. januarja. Obhajala sta jo bivša Melbournčana in začetna delavca pri S.D.M., zdaj pa lastnika farme puranov v Kanadi, **JOŽICA** in **STANKO ŠAJNOVIČ**. Leta 1956 sta se poročila v cerkvi sv. Bri-

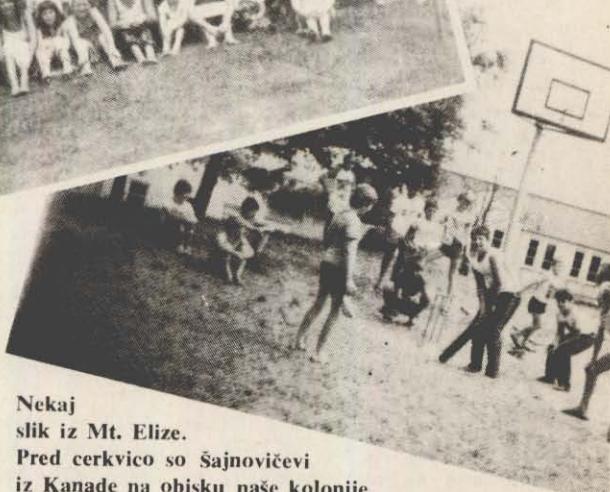
gite v North Fitzroyu, zato sta hotela tudi srebrni jubilej obhajati v Melbournu. Seveda v slovenski cerkvi, ki je takrat še ni bilo, kakor ni bilo stalnega slovenskega duhovnika. Prišla sta iz Kanade s sinom Stankom in hčerko Eriko, na srebrno poroko pa povabila svoje bivše znance in prijatelje, ki jih je bila polna cerkev, kakor tudi kasneje na elthamskem gričku polna dvorana.

Obema srebrnjima paroma naše iskrene čestitke! S svojo zvestobo svetijo v našo zmešano dobo, ki ima vedno več razbitih zakonov, žal tudi med nami . . .

- Naša letošnja tritedenska počitniška kolonija na morju (Frey Friars, Mt. Eliza) je končala brez kake hujše nesreče, za kar sem Bogu iz srca hvaležen. Udeležencev prvega — družinskega — tedna je bilo z odraslimi in otroki skupaj 52. Ob pomoči drugih gospodinj, ki jih je bilo v tem tednu vsekakor dovolj, je

Nekaj
slik iz Mt. Elize.
Pred cerkvico so Šajnovičevi
iz Kanade na obisku naše kolonije

imela glavno skrb za kuhinjo požrtvovalna Olga Juršič. — Drugi teden je bil dekliški. Če vključimo tudi triletno Burgarjevo Ann Marie, je počitnice uživalo 39 deklet in deklic. Za kuhinjo so zelo lepo skrbele Fani Šajn, Ivanka Tomšič in Gabrijela Burgar, dva dni pa je pomagala tudi Marta Ogrizek. Zahvala pa tudi nekaj starejšim dekletom, ki so nudile pomoč mlajšim. Za par dni je prišla prav v ta namen med deklice tudi Irena Birsa. — Zadnji teden počitniške kolonije je zbral 47 fantov in fantičev, za naše želodce pa je skrbelo požrtvovalna kuharska trojka Jožefina Hvala, njena hči Janja Sluga in pa Rozi Gregorič. Z mano je za nekaj dni delil skrb za manjše Čeglarjev Jože, pa tudi nekateri večji fantje so pokazali precej razumevanja za mlajše.

Vsem, ki so kakor koli pomagali pri poteku teh treh tednov na morju, v imenu verskega središča iskrena zahvala. Posebej pa seveda kuharicam, ki so se žrtvovale za skupnost ter odlično skrbele za domačo hrano. Kljub velikim skupinam je bilo vsega dovolj in zares okusno pripravljeno. Seveda je med nami vedno tudi kaj razvajenčkov, pa jim najbrž niti mama doma ne more vedno ustreči. Ali pa jim je prevečkrat ustregla ter jih razvadila, da danes ne znajo v ničemer potreti . . .

Vreme smo imeli sijajno, zlasti v drugem tednu. To-rej: kopanja dovolj, drugih iger in počitniških norčij ter počitka pa tudi. Ima pa vsaka kolonija tudi svoj red, ki velja tako za male kot za večje udeležence. Pravila so v prvi vrsti za varnost poedinca, v skrbi za skupino in ob pažnji na tujo lastnino počitniške hiše, da se ne dela namerna škoda. Pravila so tudi zunanj izraz naše notranje urejenosti in ozira na soljudi. Pa je kljub redu vedno dovolj prilike za dobro voljo in zdravo počitniško razposajenost. Žal je vselej kdo, ki misli, da lahko dela po svoje, čim je proč od staršev. A počitnice le niso nesmiselno divjanje in iskanje nevarnosti, kakor tudi žalitve še niso zgolj šale. Tako so za marsikoga počitnico tudi preizkusni kamen, preko katerega bi moral ne da bi se spotaknil.

Kako resničen je pregovor: Majhni otroci, majhne skrbi, veliki otroci, velike skrbi! Po srečnem zaključku vseh treh tednov nekaterim staršem prav nič ne zavidam. Sem pa vesel, da smo mogli pripraviti tako številnim našim mladim res lepe počitniške dni. Hvala Bogu, da smo tudi stroške pokrili in so bile skrbi odveč.

• Na soboto 13. decembra med poldnevom in eno je končal svojo zemsko pot rojak MIRKO BRENCIČ. Nakupoval je na trgu v Melbournu, ko je padel in izdihnil, zadet od srčne kapi. Ob krsti smo v naši cerkvi zmolili rožni venec v torek zvečer, v sredo 17. decembra pa pogrebni maši pa smo ga spremili na keilorsko pokopališče.

Pokojnik je bil rojen 8. januarja 1912 v Račevem blizu Ljubljane. Bil je še samski in po lastnem pripovedovanju ni imel sorodnikov niti tukaj niti doma.

Mati mu je umrla, ko je imel štirinajst let. V Avstraliji je bil že dolgo vrsto let, živel pa je do nedavnega v Mt. Isj, Qld. Klimo je zamenjal po nasvetu zdravnika in se pred nekaj tedni preselil v Melbourne, kjer je hotel kupiti hišico in preživeti stara leta v miru. Žal ga je tako nenadoma prehitela smrt.

Na vigilijo božiča, 24. decembra, smo imeli v naši cerkvi pogrebno mašo za pokojnega FRANJA TOPLEKA, ki je s svojo družino živel v Donvale. Umrl je 20. decembra, med prevozom v bolnišnico Box Hill. Doma je bil iz Medjimurja in je imel tudi med obmejnimi Slovenci mnogo prijateljev. Pokopali smo ga na pokopališče Templestowe. Star je bil 51 let.

Kar trije rojaki so umrli med nami na dan 5. januarja (v Sydneyu pa po poročilu p. Valerijana na ta isti dan dva!) in vsi trije pogrebi so bili v sredo 7. januarja. To je za našo skupnost doslej edinstven primer.

OTTO KROJS je umrl v bolnišnici v Footscrayu, kjer je bil pred tretji tedni operiran. Podlegel je vseeno zahrbtni bolezni, ki ji še ni zdravila. Pokojnik je bil rojen 8. novembra 1927 v Mariboru, v Avstralijo pa je prišel na ladji "Flaminia" leta 1960. Dom so si Krojsovi postavili v Meltonu, kjer je zapustil ženo Zofijo, hčer Darinko in sina Igorja. Pokopali smo ga na keilorsko pokopališče.

FRANIŠKA SMRDEL je umrla v Royal Melbourne Hospitalu, kjer je bila komaj tri dni,bolehalo pa je na sreču že delj časa. Rojena je bila Simčič dne 23. februarja 1911 v Radohovi vasi, Šempeter na Krasu. S Francem Smrdelom sta se poročila leta 1940 na Pivki. V Avstralijo ju je pripeljala ladja "Fairsea" v maju 1959, dom pa sta si postavila v Glenroyu. Poleg moža zapušča že poročena otroka, Sonjo por. Korče in Borisa.

Na isti dan umrla in na isti dan pokopana je bila tudi ROMANA MILIČ (Mileani), rojena Rožec v Hrastovljah dne 19. oktobra 1927. Poročila se je v Trstu, v aprili 1954 pa z možem Friderikom in hčerkico Margarito emigrirala v Avstralijo. Živeli so ves čas v Melbournu, zadnji čas v West Footscrayu, kjer se je Romani, preizkušani s težko boleznjijo, izteklo življenje. Pogrebska maša je bila v cerkvi Marije Pomočnice v Maidstone, grob pa je dobila na pokopališču Fawkner.

Naše pokojne, ki jih je tokrat kar preveč, priporočamo v vdano molitev. Naše iskreno sožalje vsem žalujociim družinam!

• Ob zadnji razstavi na svojem prijaznem domu v Yarrambatu je umetnica Romana Favier-Zorzut poklonila našemu verskemu središču eno svojih umetnij. Slika predstavlja avstralsko puščavo. Za enkrat krasila našo knjižnico. Prav tako nam je eno svojih del poklonila pred vrnitvijo v Trst rojakinja Marija Velikonja v dovoljenjem, da jo ob priliki lahko damo na dražbo z izkupičkom za bodoči Dom počitka. V isti namen smo prejeli pred božičem tudi dve sliki geelongškega rojaka M. Ziherra. Vsem trem umetnikom iskrena zahvala!

• Večerno mašo bomo imeli na pepelnico (združeno s pepeljenjem), dalje na prvi petek v marcu (6. marca), na četrtek 19. marca (praznik svetega Jožefa) in na praznik Gospodovega oznanjenja (sreda 25. marca). Postne pobožnosti (križev pot ali kaka druga spokorna vaja) bodo vsako sredo postnih tednov ob pol osmih zvečer. Vabljeni, da se tako čim lepše pripravimo na veliko noč!

• Da smo razširili prehod med glavnim poslopjem Baragovega doma in razredom, sem že poročal. Med počitnicami je prehod dobil pločevinasto streho. Postavila sta jo Jože Kosi in Anton Berkopec, Željko Rob pa je v prehodu pozidal korito za rože. Vsem trem iskrena zahvala za lepo delo!

• S koncem počitnic bodo — upam — stekle spet razne aktivnosti našega verskega središča in želel bi samo, da bi se še povečale in poživile. Slomškova nedorjska šola bo spet pričela, enako sobotna veroučna razreda kot priprava za prejem prvega svetega obhajila in birme. Potrebovali bi nekaj novih ministrantov, enako so dobrodošle nove članice Društva sv. Eme, pa tudi mladinski pevski zbor GLASNIKI in mladinska folklorna skupina bi se ne branila pritoka novih. Cerkveni mešani zbor prav tako. Pridite bliže, ne bodite le gledalci in poslušalci, ampak sodelujte po svojih močeh!

Vsako sodelovanje prinese tudi obilo osebnega užitka, obenem pa podaljuje življenje naše slovenske verske skupnosti.

Mt. Eliza:
Kdo je
radoveden,
kako
so izpadle slike?

SLOVENSKE STARŠE V MELBOURNU IN GEELONGU

vabimo, da svoje otroke, ki so dovršili osnovno šolo (primary), vpisajo za

SREDNJEŠOLSKI POUK SLOVENŠCINE

na šoli, ki je najbližja bivališču (za letnike 7—11). Izbira je sledeča:

BOX HILL HIGH SCHOOL, Whitehorse Road,
Box Hill

DANDENONG HIGH SCHOOL, Princes Highway,
Dandenong

MARIBYRNONG HIGH SCHOOL, River Street,
Maidstone

NORTH GEELONG HIGH SCHOOL, Separation
Street, Geelong

UNIVERSITY HIGH SCHOOL, Story Street,
Parkville

Pouk je v šolskem letu 1981 ob sobotah od 9. ure dopoldne in sicer za:

Prvo trimeseče od 7. februarja do 2. maja

Drugo trimeseče od 30. maja do 15. avgusta

Tretje trimeseče od 12. septembra do 28. novembra.

Pouka ni v šolskih počitnicah in na prazniki, če padejo na soboto ali ponedeljek (dolgi vikend).

Študenti za "Leto — 12" HSC — SLOVENŠINA, grupa 2, se pravtako vpisajo V SOBOTO 7. FEBRUARJA OB DEVETI URI, vendar samo na University High School, Story Street, Parkville. Od rednih študentov se pričakuje znanje 11. letnika. Ostali kandidati pa morajo imeti enakovredno znanje. Vse podrobnosti (3 urni pouk, V.I.S.E. pogoji itd.) ter nasvete glede mature (HSC), prejme kandidat ob vpisu.

Za informacije kličite po telefonu 380 5877 -- Saturday School of Modern Languages, Education Department of Victoria.

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU SKLADU:

\$250.— Dušan Lajovic; \$90.— Ludvik Klakočer; \$50.— Jože Komidar; \$45.— Ivan Valenčič, Miša Lajovic; \$40.— Slavko Tomšič; \$25.— Marjan Lauko; \$21.— Ignac Ahlin; \$20.— Milan Beribak, Julka Paulič, Jože Penca, Ivanka Kontelj; \$15.— Štefan Kočar, Milan Prosenik, Janez Znidaršič, Dr. Mihail Colja, Franc Pozvek, Roman Uršič, Jožica Paddje. Bernard Zidar, Maks Hartman, Milan Hreščak; \$12.— Frančiška Muvavec; \$11.— Mišo Patafta; \$10.— Viktor Cucek, Ivan Barič, Alojz Hrast, Ivan Marinič, Olga Kovačič, Jože Kastelic, Stanko Šajnovič, Anton Lackner, Kristjan Janežič, Ivan Pišotek, Marija Čančar, Franc Danev, Mira Berenyi, Ivan Cirej, Maria Iskra, Ciril Škofic; \$9.— Anica Frič, Mirko Koder, Franc Plesničar Jr., Emil Zajc; \$8.— Anton Žitnik, Jožef Ujčič; \$7.— Alojz Brodnik, Angela Schatter, Alojz Golja, Stanko Pevec, Franc Ponogračič; \$6.50 W. Mrdjen; \$6.— Franc Prosenik, Drago Logonder, Graciela Remec, Anton Bavdek, Alojz Ašenberger, Pavel Zavrl, Janez Vidovič, Ivanka Potepan; \$5.— Valerija Pančur, Branislav Cvetkovič, Ivan Petelin, Paula Zemljak, Tomaž Možina, Alojz Jereb, Franc Vodopivec, Vinko Jager, Zvonka Petrotti, Marija Stemberger, Frančiška Čebin, Ivanka Študent, Dr. Zvonimir Hribar, Ema Simčič, Alojzija Paravan, Anka Brgoč, Zorko Abram, Jože Lapuh, N.N., Jože Krušec, Franc Rozman, Tilka Matjašič, Ivan Stante, Amalija Mohar, Bernard Brenčič, Franc Brenčič, Peter Bizal, Anica Smrdel, Jože Koprič, Henrik Vujica, Greta Korotanchnik, Ivan Cerkvenik, Ignac Lipič, Davorin Zorlut, Angela Majerič, Marija Peršič, Miroslav Bole, Marija Laurenčič, Ivan Zelko, Adolf Kolednik, Katarina Hartner, Terezija Cigan, Franc Plut, Roman Divjak, Olga Todorovski, Friderick Nemec, Jožef Jež, Anton Jesenko, Frančiška Vekar, Majda Merzel, Vida Kaiser, Frančiška Šajn, Majda Skubla, Ivan Erjavec, Milena Birsa, Anna Kuri, Anna Kakša, Ja-

F. GRIVŠKI:

V O Z N I K I P O V E S T (17)

«Si treščil proč?»

«Ne!» Nejček se je plazil po pesku. Fortunat je stegnil roko in zagrabil za kladivo.

V starem je besnelo kakor ob hudi uri. Sikalo je vanj in ga nagovarjalo, naj udari. «Daj, pankrta!» je hujskalo. «Gadjo zaledo boš zatrl. V krvi mu teče isti strup, kot pri očetu. Ta strup se bo razlezel v njem in uničil še druge, ki so nedolžni. Saj veš, čigav sin je. Ta vrag mu je ponudil denar in fant ga je vzel!»

«Še enkrat ti rečem: Vrzi proč ta prokleti denar!»

«Ne bom! Mami ga ponesem!» Starec je hropel. Nikdar doslej se mu Nejček ni uprl. Fortunatu so se napele žile, slina se mu je pocedila iz ust po sivi bradi. V duši mu je zavrelo. Strašna jeza ga je prevzela. Kar nič se ni zavedel, ko je zavilkel kladivo. Sam vrag mu ga je potisnil v roko. Železo je zažvižgalo po zraku. Hresk! «Mama!» V pesku se je zvijal Nejček. Kladivo ga je zadelo v glavo. Kri je brizgala po tleh. Udrla se je dečku iz ust. Zagolčal je, se stresel in omahnil. Nobenega glasu več!

Fortunat je videl samo senco.

«Ušel si mi; se bova že srečala doma!» Dotipal je lonec in ga zavezal v culo.

«Nejček!» je zaklical.

Nič. Vdrugič močneje: «Nejček!» Tihota povsod. «Oba sta mi ušla,» je mrmral Fortunat. «Ista kri!» Brskal je po pesku z rokami, da bi dosegel kladivo. Plazil se je proti kupu. Tipal je na vse strani, zdaj na levo, zdaj na desno, višje pa nižje. «Daleč sem ga treščil!» Z motnim očesom je lovil senco. Stegnil je roko in dosegel nekaj mehkega, vlažnega. Sunkoma se je obrnil in grabil z obema rokama...

«Joj! Kriste!»

Pod rokami je dotipal Nejčka. Nogo mu je prijel, prsa pa roko, v kateri je stiskal denar, in glavo... vlažno, z luknjo na temenu.

«Nejček!»

Sklonil se je k dečku, mu dvignil glavo, poslušal, ali diha...

«Nejček! Moj Nejček!»

Divji klic je odmeval po votlih jamah. Pritekla sta kamnarja iz spodnjih jam.

«Ubit je, mrtev!»

Starec je zatulil. Zgrabil je otroka v naročje; stiskal ga je k sebi in s pretresljivim glasom klical: «Nejček, saj nisi mrtev. Reci, da slišiš! Fantek moj! Vode, dajte vode! Jaz sem ga — ubil! Ne, sam hudič ga jel!»

Dvignil se je z Nejčkom v naročju. Mrtva, krvava glavica je visela navzdol, strjena kri je curljala na kamenje. Starec se je pognal. Zapletel se je med kamenje in padel na grušč. Kamnarja sta ga dvignila. S silo sta iztrgala mrtvega Nejčka iz starčevih rok ter ga odnesla domov.

Fortunat se je po vseh štirih privlekel v jamo. Grabil je za opornike in v grozni bolesti golčal ter se zvijal po grušču. Majal je lesene stebre in v obupu čakal, da se usuje nanj kamenje in ga ubije. Stebri so škripali, vdali se pa niso. Le pesek se je usipal izpod kamnitega stropa.

Spodaj na cesti je zabrnal motor. Polir in orožnik sta hitela navzgor. Na cesti je bil srečal polir kamnarja, ki sta nesla v bajto mrtvega dečka. Prizor ga je pretresel do kosti. Obledel je in se z vso naglico odpeljal na orožniško postajo. Ljudje v vasi so se začudeni spogledovali.

Pod jamami je polir zarjul:

«Fortunat! Odziva ni bilo. Z orožnikom sta se pognala do jame. Zunaj na kamenju so muhe srkale lužo strjene krvi. Zraven je ležalo krvavo kladivo.

«Ubil ga je s kladivom!» Orožnik je pisal zapisnik.

«Fortunat! Ubijalec! Ven iz Jame!»

Strašen molk je trgalo golčanje in škripanje podpornikov, ki je prihajalo iz votline.

Starcu so se napele mišice, iz ust se mu je cedila slina, rana na hrbtni se je odprla. Hropel je v divjem obupu.

«Tako ven, v imenu postave!» je veleval orožnik.

«Nejček, moj Nejček!» je prihajalo iz votline.

(Dalje prih.)

BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA sta vsem izseljenskim duhovnikom ter vsem slovenskim vernikom po svetu poslala ljubljanski nadškof in metropolit ALOJZIJ ŠUŠTAR ter ljubljanski škof-pomočnik s posebno odgovornostjo za Slovence po svetu STANISLAV LENIČ. V Avstraliji smo prebrali njuno očetovsko pismo na izseljensko nedeljo, prvo po božiču. Med drugimi pišeta: „... S posebno ljubeznijo mislimo v teh dneh doma na vas, ker imamo skrb tudi za vas. Ko je

bil pred nekaj dnevi sveti oče na obisku v Nemčiji, ste lahko brali (. . .), kako veliko pozornost je posvetil vsem različnim narodnostim, ki si v tujini služijo kruh. Tudi Slovencem je spregovoril v našem jeziku. Posebej je priporočil, da ostanete zvesti Bogu in svetim narodnim izročilom, ki jih pa skušajte vedno znova bogati z vrednotami drugih narodov. To je tudi najina iskrenejša želja (. . .). Ostanite zvesti Bogu, jeziku, slovenskim verskim in kulturnim izročilom! . . . ”

Maria Butkeraitis, Vera Škraba, Vladimir Trampuž, Franc Žabkar, Gabrijel Cefarin, Gašpar Jug, Anton Iskra, Jakob Tomšič, Zvonimir Gornik, Leopold Urbančič, Miroslav Colja, Ferdo Godler, Franc Vogrin, Julija Razboršek, Štefan Kovač, Ljubica Pletersky, Zofija Brkovec, Iyan Tom-

šič, Justina Glajnarič, Ema Kovalski; \$1.— Peter Bizjan, N. N., Alojz Pelko, Lucija Pungerčar, Avgust Breznik, Alojzija Debevec, Elvira Čuk, Ivanka Kastelic, Zdravko Repič, Mirko Godec, Adolf Samsa, Franc Mramor, Zofija Valentinič, Marija Prosenjak, Ivanka Slavec, Maks Kor-

žé, Jože Partl, Slavko Kalc, Ivan Kampuš, Ivan Bole, Marija Milič, Milan Gorišek, Silvo Rošker, Marija Posavac, Florjan Mavrič, Mirko Cizerle, Andrej Pichler, Franc Pečovnik.

Dobrotnikom Bog povrn!

Ostali darovi prihodnjici

P. Janez Tretjak O.F.M.,
32 Holden Street,
HINDMARSH, S.A. 5007
Telefon: (08) 46 5733

MESECA decembra in januar, v katerih doživimo toliko lepega in si želimo v mislih nazaj v otroško dobo, sta za nami. Januar pa je tudi mesec, ko se odpočijemo od napornega dela preko leta in si nabiramo novih moči. Tudi mladina potrebuje veliko močne volje, ko v teh dneh zopet seda v šolske klopi, da si pridobi novega znanja.

V decembру smo se v našem verskem središču skrbno pripravljali na božične praznike. Dne 22. decembra smo imeli duhovno obnovo in spokorno bogoslužje po dvojezičnem obredu. Udeležilo se ga je rekordno število naših vernikov. To je bila naša notranja priprava na Gospodov prihod.

Da bi bil božič še bolj doživet, smo naredili v cerkvi precej velike jaslice. Ponazoriti smo hoteli slovensko božično idilo. Le snega nismo mogli pričarati. Mr. Anton Gaber nam je iz Amerike poslal ročno izdelane jaslice. G. Ignac Ahlin je poskrbel lepa božična drevesca, ga. Maura Vodopivec pa je nabavila vse potrebno za ureditev jaslic, od bazena za ribe do okraskov. Delo samo je vzelo kar ves teden in se zadnje dneve zavleklo celo pozno v noč. Končno pa nam je prinesel zadovoljstvo ob lepem praznovanju božiča.

Polnočnico smo hoteli imeti na cerkvenem dvorišču, pa smo zaradi vetra morali ostati v cerkvi. Bila je enkratno doživetje za nas vse. Veliko zasluga ima pri tem mladina, ki je sodelovala pri maši. Posebna zahvala gre našemu pevovodji g. Jožetu Šterbencu, saj sta cerkvena zborna mladine in odrasli takoj lepo prepevala. Kdor je prisluhnil, je vedel, da pojejo iz srca.

G. Mario Paluza je poskrbel za ozvočenje, da so lahko vsi sledili maši in je vsakdo lahko odnesel nekaj

duhovnih misli v svojo družino. Seveda je bila cerkev za to priložnost precej premajhna.

Naj dodam, da me je po polnočnici čakalo presenečenje: otroci klubsko slovenske šole iz razreda gospe Davorine Gustinčič so mi prinesli božično darilo — psička, francoskega pudla. Bilo je tako spontano in prisrčno — kdo bi pri tem ne pozabil na vse predbožične trude . . .

Na 4. januarja smo prestavili praznovanje Svetе Družine, ki je zavetnik našega misijona. Za to priložnost smo povabili med nas adelaidega nadškofa Gleesonja, ki se je rad odzval. Nadpastir je bil vidno ganjen ob tako lepem sodelovanju mladine pri maši.

Nadškofa je pri vstopu v cerkev pozdravila Rose Marie Poklar, Lilica Ivančič pa mu je izročila slovenski šopek nageljnog in rožmarina. Po maši se mu je za obisk zahvalil g. Peter Rant, g. Tomaž Valenčič pa mu je izročil v spomin sliko Svetogorske Matere božje. Nadškof je ostal še na B.B.Q. na našem dvorišču v veselem razpoloženju, in tam ga je našel fotograf za tukajšnji verski tednik "The Southern Cross".

Dne 17. januarja letos sta stopila na skupno življenjsko pot Joško GOYAK in Doroteja Ana MARSICH. Poročila sta se v Holy Rosary Church, Campbelltown. — Na dan 24. januarja pa sta napravila isti korak tudi Milena ŠPACAPAN in Štefan KOROLJEV. Poročila sta se v Mater Dei Memorial Church, Woodville Park. — Obema paroma iskreno čestitamo in jima želimo božjega blagoslova. Naj bi bila nova življenjska pot polna ljubezni in razumevanja.

Svete maše so v naši cekfvi redno zvečer ob sedmih, razen srede, ko je sveta maša ob 6.30, nato pa pevska vaja mladinskega zborna. Nedeljski maši sta ob 9.30 in popoldne ob petih.

Z veronaukom bomo pričeli 19. februarja zvečer za tiste, ki so bili lani pri birmi. Ob sobotah popoldne pa bo verouk za prvoobhajance: ob dveh prva skupina, ob treh pa druga. Verouk za birmance je vsak drugi četrtek v mesecu. Mladinski verouk pa bo vsako prvo soboto v mesecu ob 7.30 zvečer.

Starši, poskrbite, da bodo Vaši otroci dobili tudi versko vzgojo in bodo tudi duhovno zreli za življenje. Od Vas je veliko odvisno, kakšni bodo, ko bodo odrasli. Zdaj ste zanje pred Bogom odgovorni Vi.

Dne 21. januarja je zapustila naš misijon sv. Družine gospa Krista Golob. Deset let je zvesto gospodnjila in naredila za našo skupnost veliko dobrega. Vsa-kemu je rada postregla, se nasmejala in pogovorila. Za vse njene trude, zlasti za tihе žrtve, ki jih poznata le ona in Bog, naj ji On obilo poplača. Mi ji bomo ostali za vse vedno hvaležni in ji iz srca želimo, da bi jesen življenja pri svoji hčerki preživelu v zadovoljstvu.

Gospa Krista — za vse stoterni Bog povrni!

Proti koncu januarja smo začeli splošno popravljanje župnišča. Potreben je bil novi pod in mnogo pleškanja. Med delom pa so se pokazale še druge pomankljivosti, zlasti pri električni napeljavi. — Pri delu so velikodušno pomagali dobri rojaki. Tudi Adelaida jih ima mnogo, v katerih še ni zamrla zavest krščanske ljubezni in dobrote. Bog povrni vsem plemenitim prijateljem našega misijona!

Dne 1. februarja je imel naš mladinski pevski zbor svoj B.B.Q. v Bonython Parku, v bližini Coca-Cola tovarne na Port Roadu. Mladina sama je vse organizirala, pa seveda povabila tudi nas starejše. Srečanje je bilo prisrčno in sproščeno. Veliko smeha je prineslo oblivanje z vodo in tudi starejši smo bili deležni tega "krsta". Mladi rod drži skupaj . . .

Ob vseh veselih novicah pa pridam za konec tudi žalostno vest. Ko sem ravno končaval te novice, mi je gospa D. Gustinčič sporočila, da je včeraj v prometni nesreči izgubil življenje ANDREJ EISLER. Rojen je bil 28. decembra 1955 v Adelaidi. V cvetu mladosti je zapustil svoje domače: očeta Viljema, ki je po rodu Švicar, mamo Alojzijo, ki je slovenskega rodu, ter sestro Anito. Družini izrekamo iskreno sožalje, Andreja pa priporočamo v molitev. Naj počiva v božjem miru!

P. JANEZ.

Naša
adelaidská
cerkvica

GREGORČIČEV DOM POČITKA

V LANSKI julijski številki MISLI smo objavili slike in obširno poročilo o adelaidskem GREGORČIČEVEM DOMU POČITKA, pa tudi v kasnejših številkah smo poročali o njem. V bližnji prihodnosti naj bi prišlo do slovesne otvoritve. Vabili smo rojake širom Avstralije, naj se prijavilo za sprejem. Tudi tukaj v Adelaidi smo ponovno vprašali osebe, ki so se preje zanimale za to našo ustanovo. A ko se je bilo končno treba odločiti, smo od vseh prejeli nikalen odgovor, da raje ostanejo pri družinah, kjer so sedaj.

Tako je odbor Slovene Centre Incorporated s.p. Janezom videl, da za enkrat nimamo naših ljudi za adelaidski Dom počitka. Mogli bi sicer dobiti oskrbovancev drugih narodnosti in Avstralcev, a dom je bil v resnici namenjen predvsem za Slovence, za druge narodnosti pa samo v toliko, da bi izpolnili število do polne zasedbe.

Vzdrževanje takih domov in vodstvo je zvezano v velikimi stroški, a država zanje ne daje stalnih podpor. Prvotno je bilo zamišljeno, da bi za vodstvo in delo

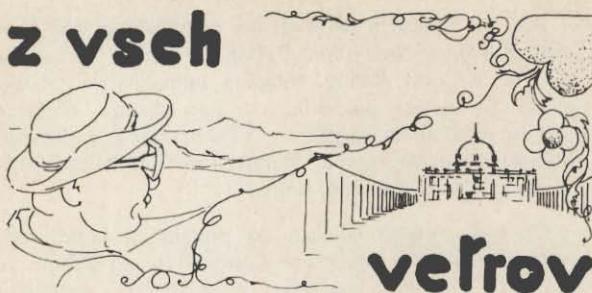
v domu dobili dve sestri iz domovine in s tem vsaj nekoliko zmanjšali breme. Pri malih domovih namreč gre za osebje večina denarja, ki bi ga dobili iz oskrbovalnin; a kje dobiti denar za materialne izdatke, ki tudi ne bi bili mali, stalnih dohodkov za njih kritje pa ni. Žal zaželenih sester ni bilo mogoče dobiti in tako smo celo zadevo še enkrat temeljito preučili s socialnega in finančnega stališča.

S težkim srcem smo ustavili končno vsako nadaljnje delo za dom ter ga vrnili državnemu ustanovi Housing Trust of S.A., od katere smo ga dobili v najem. Za enkrat bo bolje tako, saj — četudi je zamisel še tako dobra — ob sedanjem nezanimanju in danih pogojih bi zadeva za našo prilično majhno adelaidsko skupnost finančno ne bila vzdržljiva.

Tako prvi poskusi in dobrí obeti niso rodili zaželenega in pričakovanega uspeha. A zadevi bomo že nadalje sledili. Če se bo za to v bodočnosti pokazala potreba in bi ji finančno mogli biti kos, bomo zadevo ponovno obravnavali. Za sedaj pa smo za eno izkušnjo bogatejši — to pa je tudi nekaj.

Dr. S. F.

z vseh

NAD TRIDESET TISOČ MLADIH se je od 27. decembra do novega leta srečalo v Rimu pri molitvi, premišljevanju in pesmi. Veliki shod evropske mladine je imel obliko ekumenskega in miroljubnega praznovanja zlasti na večer 30. decembra, ko se je v cerkvi sv. Petra molitvenemu bdenju pridružil tudi papež Janez Pavel II. Z mladino je bil tudi pobudnik molitvenih srečanj za spravo, znani brat Roger Schutz iz Taizéja.

Slovenska mladina je bila v teh rimskih dneh zares lepo zastopana: okrog 800 mladih iz osrednje in zamejske Slovenije se je pridružilo sovrstnikom iz vseh delov Evrope. Presenečeno so prisluhnili papeževemu pozdravu v slovenskem jeziku: "Med skupinami, ki so med nami navzoče, prirščno pozdravljam tudi številno slovensko mladino. Želim jim obilo milosti v njenem duhovnem delovanju in jo iz dna srca blagoslavljam."

SAMO v prvih devetih mesecih lanskega leta so avstralski delavci zaradi svojih stavk izgubili nič manj kot 122 milijonov dolarjev v plačah, je zdaj odkril "Australian Bureau of Statistics". Od januarja pa do konca lanskega septembra je bilo izgubljenih 2,7 milijona delovnih dni, kar pomeni povprečno 18,6 dni na vsakega delavca, ki se je moral zaradi unije stavke udeležiti.

S stavkami je bila v tej dobi najhuje prizadeta Viktorija (970.000 dni izgubljenih za delo), za njo pa N.S.W. s 926.000 izgubljenimi dnevi. Queensland je na tretjem mestu (523.000 dni), nato W.A. (156.600

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete

TAXI TRUCK

za selitev in podobno, se boste z **MAKSOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah kličite Maksovo

številko doma: 850 4090

dni), Južna Avstralija (45.700 dni) in končno Tasmanija (39.600 dni).

V teh devetih mesecih lanskega leta je bilo v Avstraliji nič manj kot 1744 razgovorov med zastopniki unij in delodajalci oz. vladnimi zastopniki. Koliko je bilo pri tem dobre volje in poštene iskrenosti, pa statistika ne zna povedati. Dvomljiva je upravičenost mnogih avstralskih stavk, saj mnogokrat že pogoji, ki jih stavljo rdeči uniijski voditelji, zgornovo odkrijejo glavni namen: širiti nezadovoljstvo med delavstvom in prizadetim prebivalstvom, pa s tem spet spodmakniti eno opeko več iz temelja stavbe avstralske ekonomije ter njenega demokratskega sistema. Seveda v upanju, da bo končno celotna stavba zgrmela v razvaline. Kdor o tem kaj reče ali napiše, pa "ni demokratičen", pravijo . . . Z drugo besedo: Avstralija naj samo mirno čaka, da jo pokopljejo lastne razvaline . . .

TALCI v Iranu so končno po več kot enem letu dočakali svobodo in Združene države so jih sprejele kot narodne heroje. Zdaj prihajajo na dan poročila, ki prej niso mogla v svobodni svet — četudi Sovjetska zveza obtožuje Združene države, da so talcem ob prihodu domov "oprale možgane".

Homeini je pokazal, da dela kar se mu zdi. Ni izpuštil talcev pred volitvami, ker bi s tem okoristil Carterja; izpustil pa jih je še pred Reaganim nastopom, da si tudi novi predsednik ne more lastiti slave uspeha. Vse to igračkanje dokazuje, da so ZDA oslabljena velesila, ki se je svet danes ne boji.

Bo novi predsednik Reagan postavil stvari na pravo mesto? Seveda je prezgodaj, da bi preročovali in še manj ocenjevali njegovo vlado. Doslej je pozitivno vsekakor to, da je tako krepko uspel na volitvah in da so bili tudi potrjeni njegovi sodelavci. To zadnje dokazuje, da opozicija v Kongresu vsaj v začetku ne bo huda.

NA POLJSKEM še ni konec borbe med neodvisnimi sindikati in komunistično vlado. Delavska organizacija Solidarnost, ki druži svobodne sindikate, še ni nič izgubila na svoji moči in očitno ji oblasti ne morejo do živega. Druži jih skupni odpor proti komunizmu in močno katoličanstvo — vse skupaj postaja že politična sila, kar vznemirja ne le Rusijo, ampak tudi komuniste po svetu. Ob koncu leta se je oglasil Bakarić (zadnji važni Titov sodelavec) in hvailj poljske katoličane ter njihovo vodstvo. Glede katoličanov v Jugoslaviji pa je istočasno povedal, da imajo oblasti politični spor z vrahom Cerkve še iz vojne, ker ni bil na njihovi strani, posrečilo pa se jim je pridobiti vernike na linijo Titovega socializma.

Tu nekaj dejstev: Cerkev se ne bo nikdar podredila komunizmu (posamezne šibke osebnosti v Cerkvi še niso Cerkev!) in je v dva tisoč letih preživelu vse diktature.

Bogoslužje v Jugoslaviji res ni prepovedano in po ustavi je svoboda vere zaščitenata — v praksi pa so

verniki druge vrste državljeni, diskriminirani pri službenih nastavivah, šolska vzgoja je protiverska in še marsikaj bi lahko rekli.

Poljska med vojno ni imela komunistične revolucije kot Jugoslavija, zato tudi ne prilike odpora Cerkve in naroda, ki bi naravno odklanjala komunizem za ceno največjih žrtev.

PO POROČILIH avstralske policije prehaja Avstralija v novo leto z rekordnim številom nerešenih umorov in ropov z orožjem. Samo v Viktoriji od 55 umorov lanskega leta petnajstim še niso našli zločincev. (Leta prej — 1979 — je od 88 viktorijskih umorov samo osem ostalo nerešenih.) Od 605 viktorijskih ropov z orožjem v letu 1980 je nerešenih še 401, torej skoraj dve tretjini. Ostala statistika kriminala v letu 1980 kaže, da je bilo prijavljenih vломov v Viktoriji 57.734, kar prevelik porast od leta 1979, ki je zabeležil 50.884 vломov, skoraj sedem tisoč manj. Od teh primerov je policija rešila le 8976 (leta 1979 pa 8353). Prijavljenih posilstev je bilo zadnje leto 197, poskusnih posilstev pa 79.

Še bi lahko naševal te žalostne številke, ki se iz leta v leto samo dvigajo ne le v Viktoriji in Avstraliji, ampak povsod po svetu. Pa naj bodo zgornje dovolj, da nas spomnijo, kaj je pri vsem tem tudi naša dolžnost. "Ne moremo se boriti proti zločinu, če nam javnost pri tem ne pomaga", je izjavil naš glavni kriminalni inspektor. Med ljudmi je vedno več apatije: enostavno nočejo biti pomešani v zadevo, pa četudi bi lahko z enim telefonom preprečili zločin ali pomagali policiji na pravo sled. In dokler bo tako, bo prostih veliko kriminalcev. Kako napek je tako zadržanje, pa vsakdo občuti takrat, ko je sam napaden ali oropan, pa niti na klic po pomoči ne prikliče soseda . . .

POMANJKANJE VODE je veliko krivo za umrljivost po svetu. Na osebo je preračunano najmanj 50 litrov sveže vode na dan, za stanovanje s sanitarijami vsaj 200 litrov dnevno. Dežele visoke umrljivosti si takih kolичin ne morejo zagotoviti. Zato taka razlika v števkah:

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509,

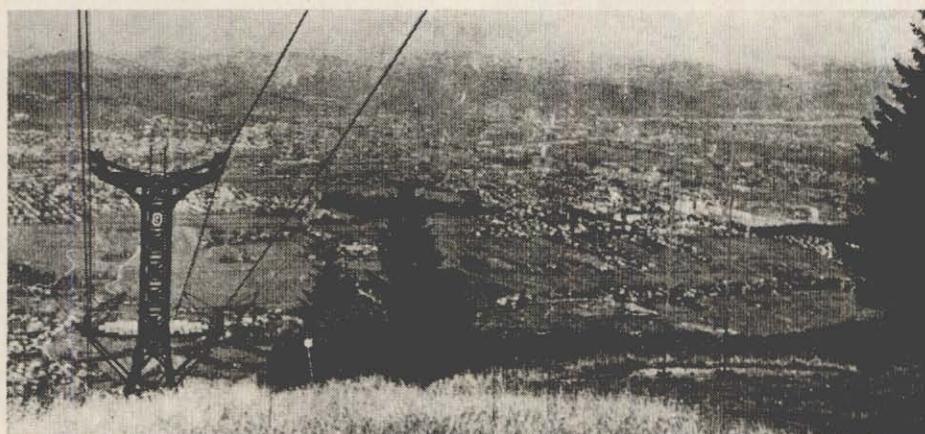
doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

če danes umre v razvitih deželah okoli 100.000 otrok radi različnih bolezni, umre v deželah v razvoju (Afrika, Azija) v istem obdobju preko, 13,5 milijonov otrok.

GRIGORENKO je po svetu danes znano ime. Za njim se skriva bivši ruski general, ki je prejel najvišja ruska odlikovanja. Kot profesor na moskovski vojaški akademiji je začel zagovarjati ruske manjšinske narode in pokazal dovolj demokratskega duha, da je bil ozigosan kot reakcionar. Temu je sledila odstavitev, izguba vseh časti, sodba in zapor ter celo psihiatrična bolnišnica. Leta 1977 je svetovni pritisk dosegel, da so ga izgnali iz ZSSR in zdaj živi v ZDA.

Bivši ruski general je nedavno potrdil svoje prejšnje izjave, da je "tretja svetovna vojna že v teku. Ideološka vojna sovjetrov in občasnih posameznih boji niso znak, da se bližamo svetovnemu konfliktu, pač pa so že del omenjene vojne." Po njegovih izjavah ni mogoče več razdeliti, kaj so prehodni spopadi in kaj je že prava vojna. Takole je primerjal: "Ali veste, kako so Mongoli zavjevali nova področja? Tri leta prej so poslali svoje agente k nasprotniku, ga podkupovali, omamljali s ponudbami visokih položajev v novi vladi, ustrahovali sovražnikovo prebivalstvo . . . Ko so čez tri leta prišle mongolske čete, je bila sovražnikova obramba trhla in zmedena. Ta taktika je še danes v uporabi, seveda posodobljena . . ."

Pogled
na Maribor
s Pohorja

KOTIČEK

POSTA

naših mladih

Dragi Striček!

Rada bi Ti povedala, da sem 23. novembra tudi jaz šla k prvemu svetemu obhajilu. To je bilo v naši cerkvi sv. Klemena, ki je zelo velika. Prvo obhajilo sva prejeli samo dve punčki. Jaz sem tudi nekaj na glas molila. Na koncu sem dobila spominsko podobo, ki je imela napisano tudi moje ime. To je bil za mene zares lep dan.

Pošiljam Ti narisane jaslice, kakor tudi moja sestrica Barbara. Kaj misliš, katera lepše riše?

Lepo pozdravljam Tebe in vse slovenske otroke. — Veronika Smrdel, 8 let, Bulleen, Vic.

Draga Veronika! K prvemu obhajilu ti želim, da bi bil Jezušek s teboj vedno zadovoljen. Škoda, da se nisi pridružila obhajilni skupinici slovenske cerkve: nas je bilo le malo več kot samo dve. Rišeta pa s sestrico obe lepo. Žal pa vaju je posekal Janezek. Lepe pozdrave od **STRIČKA!**

TEKMOVANJE risanja božične slikanice se je udeležilo osemnajst otrok. (Zahvala staršem!) Prvo mesto je dobil JANEZ GOLJA (Newborough, Vic.) in bo prejel lepo nagrado. Otroci, drugič pa spet poskusite srečo! — Striček.

DRAGI OTROCI!

Lansko leto v aprilu smo objavili sliko Adrijane, danes pa naj pride na vrsto njena sestra SANDI CEFERIN. Znana slovenska akademska družina živi v Claytonu, okraju Melbourna. Sandi je v decembru zaključila študij za B.A. na Monash univerzi. Dovršila je študije iz angleščine, ruščine, jezikoslovja, zgodovine in političnih ved. Marsikdo je pričakoval, da se bo odločila za učiteljevanje in sledila poklicom v družini. Saj je ob sobotah tudi kaj rada poučevala slovenščino na srednji šoli v Maribyrnongu.

Toda Sandi si je izbrala drugo pot. Zaposlila se bo v administrativni službi in že je opravila izpit s tako oceno, da ima služb na voljo. Samo študijsko spričevalo danes ne zadostuje več, ampak se upošteva tudi odnos do dela in splošno znanje.

Bila je ena redkih študentov, ki se je šolala kar na treh avstralskih univerzah (vseh naših univerz je devetnajst). S tem se vsekakor pridobi na samostojnosti in razgledanosti. Pri študiju predmetov je spoznala različne usmerjenosti posameznih univerz. Tako naj bi se

V PRVEM RAZREDU

Mizice, stoličke in učenci,
vse je majhno kot v deželi palčkov;
samo nekaj moti harmonijo:
to so torbe naših dragih malčkov.

Torbe, da! vsak dan velike, težke
nosijo učeno ropotijo
z doma v šolo in domov iz šole,
da ramena mlada se krivijo.

Prvi razred res ni kar si bodi:
tukaj tat skrivnosten zobke krade...
Na jih le! Doma pa dobra miška
za denarne poskrbi nagrade.

Ljubka Šorli

njene tri univerze naslanjale — Flinders univerza na ameriško, La Trobe na angleško in Monash na evropsko tradicijo, čeprav nobena ne tipično. Tudi študentovsko življenje in važna vprašanja se po raznih kamпусih zelo razlikujejo.

Na splošno je prestop iz ene na drugo univerzo brez težav. Toda večkratno preseljevanje zahteva vsekakor več študija, ker vsaka univerza različno ocenjuje vrednost izpitov po drugih univerzah. Ocenjujejo nižje, da preprečujejo prestope. Po mnenju Sandi je na večji univerzi olajšan študij, ker je na razpolago več knjig in tudi več kombinacij za študijske predmete.

Sandi iskreno čestitamo k njenim šolskim uspehom in ji želimo obilo uspehov tudi v izbranem poklicu. Naše čestitke pa zaslubi tudi njena družina, da je vzgojila tako zavedno slovensko dekle.

DONCASTER, VIC. — Dragi o. urednik, vpišite v Matico mrtvih tudi Vašo dolgoletno naročnico iz Tasmanije (pa tudi v Melbournu se je mudila kar skoraj vsako leto - po več mesecov) — mojo pokojno tetu IVANO HUDOKLIN, rojeno Mohar (vdovo Ambrož). Kakor je lepo in krščansko živila, tako je tudi lepo in mirno umrla dne 28. novembra 1980 v Kočevju. Tja se je vrnila v lanskem maju, ko je čutila, da se ji bo življenje kmalu steklo. Dne 3. maja letos bi teta dopolnila že 83 leta. V Avstralijo je prišla po smrti svojega drugega moža leta 1956, saj ima tukaj kar tri sinove in eno hčer. Enega sina ima v ZDA, eno hčer pa doma v Kočevju, ki jo je zdaj sprejela za zadnje mesece življenja. — Vsem, ki ste pokojno tetu poznali, jo priporočam v molitev. — **Ivan Mohar.**

Vsem sorodnikom pokojne Hudoklinove mame tudi moje iskreno sožalje. Kadar je bila v Melbournu, se je rada udeleževala slovenske maše. Ob svojem odhodu domov je prišla k meni po slovo in blagoslov. Bog ji daj miren počitek v domači zemlj! — Urednik.

ADELAIDE, S.A. — Zadnje čase smo bili pri našem adelaidevskem središču kar precej aktivni, zato je prav, da se spet oglasim. Posebno o praznikih nas vse prevzame domače razpoloženje in se še v večjem številu zberemo okoli slovenske cerkve.

Božične praznike smo pričeli z MIKLAVŽEVANJEM, četudi se je letos sveti Miklavž pri nas oglasil še bolj zgodaj kot lani — že 30. novembra. Bolje tako, kakor pa da bi nas izpustil. Ta dan so po sveti maši angelički vstopili v cerkev, kjer so bili že zbrani naši ljudje. Bili so seveda oblečeni v belo in nosili so darila za naše "Pevčke". Zaslužili so si jih, saj tako radi in redno hodijo na pevske vaje.

Sveti Maklavž je bil lep in prijazen (zahvala gre gospodu Maleju, ki ga je prav dobro predstavljal!), da se ga otroci niso bali. Seveda bi ne bilo prav, če bi v svojem spremstvu ne bilo tudi hudičkov, ki so prišli za njim s celim kupom šib za poredne . . .

Vse zbrane v cerkvi je prevzelo domače veselje ob pogledu na skupnico, ki je razveselila otroke. Doživelji so prelepi slovenski običaj, četudi daleč od domovine staršev, starši pa so se ob vsem tem tudi spominjali svojih mladih let.

Od vsakega otroka smo nekaj slišali — vse je bilo v veliki Miklavževi knjigi — in tudi šibe je svetnik

kar pogosto delil, nekaterim še po dve naenkrat. Tudi p. Janez je dobil dar sv. Miklavža in moram reči, da si ga je zasluzil. Saj je najbrž zadnji tenedel delal pozno v noč, da nam je pripravil ta domači spomin.

Obisku Miklavža je sledilo prijazno srečanje na cerkvenem dvorišču. Dan je bil res prijeten in smo ga bili vsi veseli. Naši "Pevčki" pa že zdaj poizvedujejo, kdo bo Miklavž v letu 1981, da bi se mu prikupili . . .

Ob božičnih praznikih pa še ne morem poročati, ker so še pred nami. Prepričana sem, da jih bomo v verskem središču lepo obhajali.

Slovenske pozdrave vsem in iskrene čestitke k novemu letu. — **Helena Rant.**

PASCOE VALE SOUTH, VIC. — Letos sem preživel dva tedna počitnic v Mt. Elizi, ki jih že več let prireja naše versko središče. Prvi tenedel je bil namenjen družinam in sem bila tam s starši. Vreme smo imeli kar lepo, tako za kopanje kot za počitek. Med nami so bili tudi trije člani ansambla "Triglav", ki so nam pripravili lep večer slovenskih melodij. Teden je bil kar prehitro pri kraju.

Neki dan me je p. Bazilij vprašal, če bi prišla v kolonijo tudi naslednji, dekliški tenedel, da bi pomagala pri čuvanju otrok. Rada sem se odzvala, saj otroke imam zelo rada. Samo skrbelo me je, kako se jim približati. Prišla sem do srečnega zaključka: pobrala sem vse barvice, kar sem jih imela po hiši, papir, nato pa še nekaj slovenskih in angleških otroških knjig. Saj vsi otroci radi rišejo in poslušajo pravljice. Tako "oboro-

Za poslednji izkaz spoštovanja in časti

Funerals of Distinction Pty. Ltd.
A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

FRANC ARNUŠ

Telefon:
459 7275

76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prcdajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŠŽ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

9 Tennyson Ave., CLAYTON, Vic. 3169
Telefon: 544 8466

ženo" me je naslednji dan sestra Silvestra odpeljala v Mt. Elizo.

Res smo se z malimi dekllicami hitro spoznale. Začela sem risati in takoj so pokazale zanimanje. Pozneje so se pridružile tudi večje. Kadar je bilo prevroče za kopanje, sem s skupino ostala v obednici, razdelila papir in barvice in so začele. Povedala sem, da bodo najboljše risbe nagrajene in morda celo objavljene v MISLIH, če bo za to prilika. Ob večerih pa sem deklcam čitala pravljice, ki so jih z zanimanjem poslušale. Najbolj pa je bilo zanimivo pri obedih: vse so hotele sedeti v bližini mene. Imela sem občutek učiteljice. Iz svojih šolskih let se spominjam, da smo bili otroci takrat prav taki.

Teden je bežal proti koncu. Deklice so me za slovo spraševali, ako bom prihodnje leto tudi prišla v kolonijo. Obljubila sem jim — če me bo seveda p. Bazilij spet vprašal. Zame so bile letošnje počitnice zares novo in nepopisno doživetje.

Pozdrav vsem, posebno pa deklcam iz kolonije! — Irena Birsa.

Tri najboljše risbe so bile nagrajene na petkov večer pred koncem počitnic, žal pa je bilo tehnično nemogoče, da bi jih objavili v MISLIH. — Urednik.

CARINA, QLD. — Da se ne pozabi in zastara, takoj sporočam za letošnjo Matico mrtvih novo ime.

■ Kaj pa NAROČNINA?

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pijače.
Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourna
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

Memento mori — človek, spominjaj se smrti! — da se poslužim besed iz soneta našega Prešerna. Topot — komaj štiri mesece, kar smo se poslovili od rojaka Stanislava Severja, je nevidna roka smrti izbrala novo žrtev v naših vrstah. Skoraj nisem mogel verjeti obvestilu, da je 1. februarja zatishila oči gospa IVANKA KOLOSOWSKI, sestra gospe Barbis in znana članica naše brisbandske slovenske skupnosti. Odšla je od nas v najlepši življenjski dobi — v starosti komaj 43 let. V kolikor vem, ni kazala kakega daljšega resnega znaka bolehanja.

Mašo zadušnico sta opravila tukajšnja poljska duhovnika, ob prisotnosti številnih znancev in prijateljev tako s slovenske kot s poljske strani. Poljaki so pokazali, da so pokojnico po soprogu-Poljaku vzeli za svojo in jo tudi spoštovali. V sedanji dobi, ko so se narodnosti pomešale na vse strani neba, smo se naučili ceniti drug drugega ne glede na vero in raso, saj kri je končno le ene in iste barve.

Vsem sorodnikom pokojne Ivanke v imenu brisbandskih rojakov iskreno sožalje! — Janez Primožič.

MELBOURNE, VIC. — Na soboto 17. januarja sta se poročila FRANKO PEGAN in PAMELA NICHOLS. Nevesta je avstralskega rodu, rojena in krščena v South Melbournu, zato sta tam, v župni cerkvi sv. Petra in Pavla, tudi stopila pred oltar. Franko pa je bil

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056

Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:
čez teden od 9 do 5.30
in sobotah od 9 do 1 ure.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:

V. FERFOLJA,
J. M. THAME,
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: **SYDNEY 560 4766** in **560 4490**

rojen in krščen v Limi, država Peru v Južni Ameriki, kamor so starši najprej emigrirali ter se kasneje z družino preselili v Avstralijo. Peganova družina živi v Lari pri Geelongu ter je med geelongškim rojaki dobro poznana in spoštovana.

Mlademu paru naše iskrene čestitke! — Poročevalec.

*

MED PRIJATELJI. — "Slišal sem, da ti gre zelo dobro. S čim pa si začel služiti?"
"S svojimi sedmimi golobi."
"Z golobi? Pa samo sedmimi?"
"Da, več jih ni treba. Zjutraj jih prodam, do večera pa so spet doma . . ."

DVA OREHA

PREMIKALNICA

P O H A J A Č
Z A R J A V E L
P U R G A Š K I
Š K O R N J I
K A D I J O
Z A B A V A

Premikaj gornje besede tako, da boš v treh navpičnih vrstah dobil imena za dva vrtna in en gozdnih sadež.

BESEDNE ZVEZE

K navedenim besedam pripisi eno od spodnjih besed, ki imajo z gornjimi miselno zvezo. Začetne črke pripisanih besed dajo voščilo.

MORJE —

ŠKARJE —

RAJ —

VODA —

IGLA —

VID —

OBRAZ —

PLUG —

GORA —

CERKEV —

PREDIVO —

ŠTEVILO —

NOČ —

KOLO —

Nit, lan, Eva, nos, tema, vrh, soline, ednina, rak, čoln, os, orgle, oko, orač.

Rešitvi pošljite do **9. marca** na uredništvo!

- Koruzo izvažamo zato, da bi dobili devize za uvoz koruze.
- Socializem je kot nagnjeni stolp v Pizi; ni stabilen, a se vseeno drži.
- Ljudje so danes neverjetno pokvarjeni: vse teže in težje jih je prevarati.
- "Natakar, naročil sem zrezek z jajcem. Kje je zresek?" — "Pod jajcem."

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

REŠITEV decembrske križanke:

Vodoravno: 3. pustinja; 8. kila; 9. lastovka; 12. pastorka; 13. čin; 14. meta; 15. travnik; 19. prostor; 20. klin; 24. rak; 25. umetnost; 27. iznašati; 28. lesa; 29. izkrcati. — Navpično: 1. skopa; 2. plast; 4. urar; 5. trta; 6. navček; 7. ananas; 9. Lovro; 10. skavti; 11. kit; 15. trn; 16. astma; 17. noht; 18. skriti; 19. piknik; 21. laz; 22. sosed; 23. strah; 25. ušec; 26. etat.

Rešitev so poslali: Francka Anžin in Marija Špilar, Slovenske sestre v Slomškovem domu, Lidija Čušin, Elka Pirnat, Vinko Jager, Jože Grilj, Ivanka Študent in Ivan Podlesnik. — Žreb je določil nagrado Ivanka Študent.

Temu se smejejo doma . . .

- Ne splača se pisanje med vrsticami, ker plačujejo le od vrstic.
- Poznal sem človeka, ki je tako dolgo odpiral razprave, dokler ga niso zaprli.
- Socializem je raj — za kapitalistične turiste.
- Ko začne zgodovina stopati, običajno obuje vojaške čevlje.
- Kako čudno: pri nas imajo za zdrav vedno tisti denar, ki prihaja iz bolnih držav.

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Dr. J. KOCE, 72 Essex Rd., Surrey Hills, Vic. 3127. — Tel. 836 3862

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijatejske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 155 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 654 1233, Consultant Dr. J. KOCE**

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma Bruna in Alme SDRAULIG (komaj miljo in pol od Slovenskega grička v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT
18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE
Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo v našem studiu, v cerkvi ali doma!

ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij s poročnim albumom vred — samo \$120.—
Slike za potni list — v dvajsetih minutah!

Urarsko in zlatarsko podjetje:

“Alexander”

WATCHMAKER AND JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622 1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih. — Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

Opali

Ogledejte po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasí se pri nas: imamo bogato izbiro BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV, izdelujemo pa tudi

ZLATNINO in SREBRNINO po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 WATTLETREE ROAD,
EAST MALVERN (Melbourne), 3146
Telefon: 509 1611

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 in 842 1755
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje.

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila, zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 in 842 1755 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že dobro poznano.

Pokličite nas in ako Vam je ugodnejše, pridemo tudi na Vaš dom.

Trenutno je zelo ugodna ekonomična cena potovanja

MELBOURNE-BEOGRAD-LJUBLJANA in nazaj.

Od 1.100,— dol. in po lastni izbiri: z JAT-om ali QANTAS-om.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!